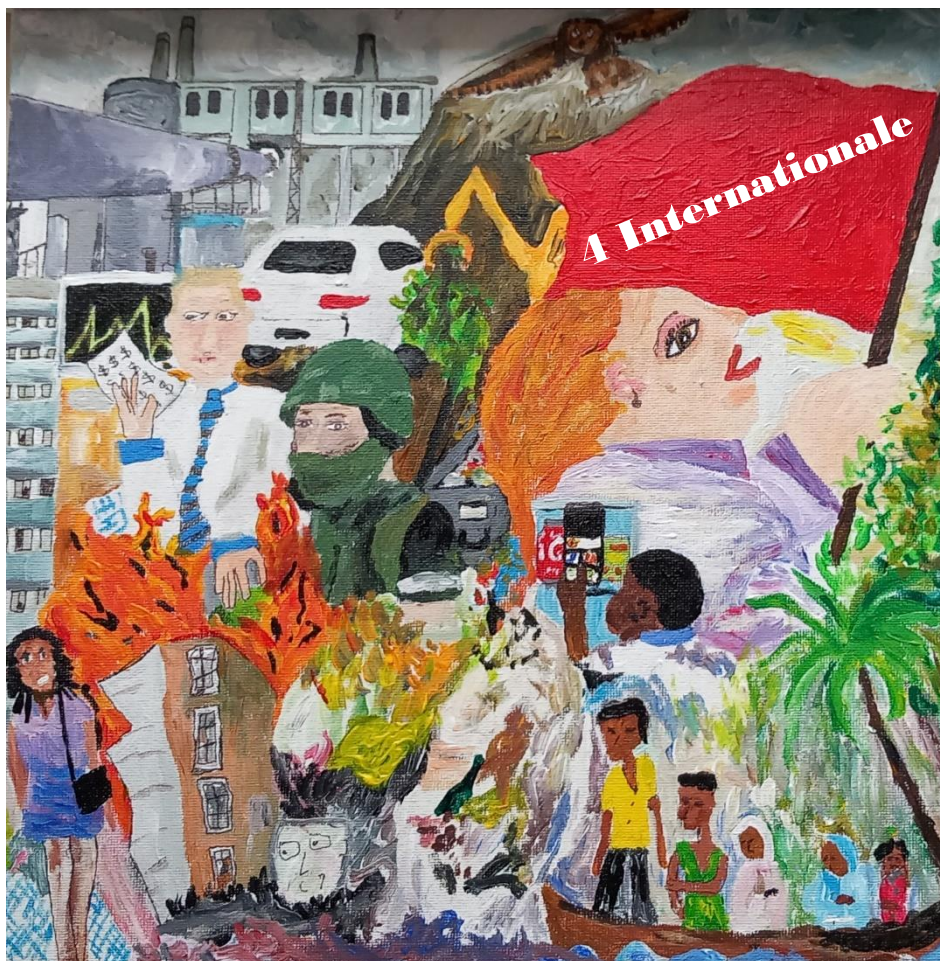

Opgør med kapitalistisk vækst, for et økosocialistisk alternativ

Manifest for den revolutionære marxisme i den kapitalistiske tidsalder med økologisk og social destruktion

På sit møde den 24.-28. februar 2024 vedtog Fjerde Internationales Internationale Komité (IC) dette forslag til resolution til den 18. verdenskongres, som finder sted i februar 2025. Det blev vedtaget med 41 for, 0 imod, 2 undlader og 0 ikke-deltagende stemmer

Indholdsfortegnelse:

Opgør med kapitalistisk vækst, for et økosocialistisk alternativ	1
Introduktion	3
1. Den objektive nødvendighed af en økosocialistisk, antiracistisk, antimilitaristisk, antikolonialistisk og feministisk revolution	4
2. Den verden, vi kæmper for	9
3. Vores overgangsmetode	12
For et antikapitalistisk overgangsprogram	13
4. Hovedlinjerne i et økosocialistisk alternativ til kapitalistisk vækst	14
4.1. Mod katastrofer, offentlige forebyggelsesplaner tilpasset sociale behov, under folkelig kontrol	15
4.2. Del rigdommen for at tage vare på mennesker og vores livsbetingelser gratis	15
4.3. Udvid de fælles goder og de offentlige tjenester, mod privatisering og markedsføring	15
4.4. Tag pengene, hvor de er: kapitalisterne og de rige skal betale	16
4.5. Ingen frigørelse uden antiracistisk kamp	16
4.6. Fri bevægelighed og ophold på Jorden! Ingen er illegale!	17
4.7. Fjern de unødvendige eller skadelige økonomiske aktiviteter	17
4.8. Fødevarerhvervet! Kom væk fra landbrugsindustrien, industrifiskeriet og kødindustrien	18
4.9. En folkelig byreform	18
4.10. Nationaliser energi- og finanssektoren uden kompensation eller tilbagekøb for at komme af med de fossile brændstoffer og atomkraften så hurtigt som muligt.	19
4.11. For folkenes frigørelse og selvbestemmelse; mod krig, imperialisme og kolonialisme	19
4.12. Garanter beskæftigelse til alle, sørg for den nødvendige omskoling til økologisk bæredygtige og socialt nyttige aktiviteter.	19
4.13. Arbejd mindre, lev og arbejd bedre, lev et godt liv	19
4.14. Garanter kvinders ret til deres egen krop	20
4.15. Viden er et fælles gode. Reform af uddannelses- og forskningssystemerne	20
4.16. Fingrene væk fra de demokratiske rettigheder! Folkelig kontrol og selvorganisering af kampe	20
4.17. Skab en kulturrevolution baseret på omhyggelig respekt for det levende og "kærlighed til Moder Jord".	21
4.18. Selvforvaltet økosocialistisk planlægning	21
5. Global modvækst i sammenhæng med den ujævne og kombinerede udvikling	22
6. Mod strømmen, få kampene til at vokse sammen for at bryde med den kapitalistiske produktivisme. Grib regeringsmagten, indled det økosocialistiske brud baseret på selvaktivitet, selvorganisering, kontrol fra neden, det bredeste demokrati.	24

Introduktion

INTR.1.1. Dette manifest er et dokument fra Fjerde Internationale, der blev grundlagt i 1938 af Leo Trotskij og hans kammerater for at redde arven fra Oktoberrevolutionen fra den stalinistiske katastrofe. Med afvisning af steril dogmatisme har Fjerde Internationale integreret udfordringerne fra sociale bevægelser og den økologiske krise i sin tænkning og praksis. Dens kræfter er begrænsede, men er til stede på alle kontinenter og har aktivt bidraget til modstanden mod nazismen, maj 1968 i Frankrig, solidaritet med antikoloniale kampe (Algeriet, Vietnam), væksten i antiglobaliseringsbevægelsen og udviklingen af økosocialisme.

Fjerde Internationale ser ikke sig selv som den eneste fortrup; den deltager, i det omfang den har kræfter til det, i brede antikapitalistiske formationer. Dens mål er at bidrage til dannelsen af en ny Internationale af massekarakter, som den vil være en af komponenterne i.

INTR.1.2. Vores tid er præget af en dobbelt historisk krise: krisen for det socialistiske alternativ i lyset af den kapitalistiske "civilisations" mangesidige krise.

INTR.1.3 Når Fjerde Internationale udgiver dette manifest i 2025, er det, fordi vi er overbeviste om, at den økosocialistiske revolutions proces på forskellige territoriale niveauer, men med en verdensomspændende dimension, er mere nødvendig end nogensinde: Det drejer sig nu ikke kun om at sætte en stopper for de sociale og demokratiske tilbageskridt, der ledsager den globale kapitalistiske ekspansion, men også om at redde menneskeheden fra en økologisk katastrofe uden fortilfælde i menneskehedens historie. Disse to mål er uløseligt forbundet.

INTR.1.4. Det socialistiske projekt, som er grundlaget for vores forslag, kræver imidlertid et bredt fundament, der næres af en mangfoldig vurdering af erfaringerne og af de store bevægelser, der kæmper mod alle former for dominans og undertrykkelse (klasse, køn, dominerede nationale samfund osv.). Den socialisme, vi foreslår, er radikalt forskellig fra de modeller, der dominerede det sidste århundrede, eller fra ethvert statsligt eller diktatorisk regime: Det er et revolutionært projekt, radikalt demokratisk og næret af bidrag fra feministiske, økologiske, antiracistiske, antikolonialistiske, antimilitaristiske og LGBTQ+-kampe.

INTR. 1.5. Vi har brugt udtrykket økosocialisme i nogle årtier nu, fordi vi er overbeviste om, at de globale trusler og udfordringer, som den økologiske krise udgør, må gennemsyre alle kampe inden for og imod den eksisterende globaliserede orden og kræve en omformulering af det socialistiske projekt. Forholdet til vores planet, overvindelsen af den "uhelbredelige kløft i stofskiftet" (Marx) mellem de menneskelige samfund og deres levende omgivelser, og respekten for planetens økologiske ligevægt er ikke bare kapitler i vores program og strategi, men er deres fælles røde tråd.

INTR.1.6. Nødvendigheden af at opdatere den revolutionære marxismes analyser har altid inspireret Fjerde Internationales handlinger og tanker. Vi fortsætter denne tilgang i vores arbejde med at skrive dette økosocialistiske manifest: vi vil hjælpe med at formulere et revolutionært perspektiv, der er i stand til at møde det 21. århundredes udfordringer. Et perspektiv, der henter inspiration fra sociale og økologiske kampe, og fra de ægte antikapitalistiske kritiske refleksioner, der udvikler sig rundt omkring i verden.

1. Den objektive nødvendighed af en økosocialistisk, antiracistisk, antimilitaristisk, antikolonialistisk og feministisk revolution

1.1. Kapitalen triumferer, men dens triumf kaster den ud i de uoverstigelige modsætninger, som Marx fremhævede. Stillet over for disse udsendte Rosa Luxembourg sin advarsel i 1915: "Socialisme eller barbari". Denne advarsel er mere aktuel end nogensinde, da den katastrofe, der vokser omkring os, er uden fortilfælde. Oveni plagerne fra krig, kolonialisme, udbytning, racisme, autoritarisme **(1)** og alle former for undertrykkelse er der faktisk føjet en ny plage, som forværrer alle de andre: kapitalens stadig hurtigere ødelæggelse af det naturlige miljø, som menneskehedens overlevelse afhænger af.

1.2. Forskere identificerer otte globale indikatorer for økologisk bæredygtighed. For syv af dem er der vurderet faregrænser. På grund af den kapitalistiske akkumulations logik er mindst syv allerede overskredet: (klima, økosystemernes funktionelle integritet, kvælstofkredsløbet, fosforkredsløbet, ferskvand i grundvandet, ferskvand på overfladen og det naturlige økosystem-område, og heraf overskrider de seks endda "loftet" (kun klimaet overskrider ikke dette). De fattige er de største ofre, især i fattige lande.

1.3. Under konkurrencens piskeslag øger storindustrien og finansverdenen deres despotiske greb om mennesker og jorden. Ødelæggelsen fortsætter på trods af videnskabens advarselsråb. Profitbegæret kræver, som en automat, altid flere markeder og altid flere varer, og dermed mere udbytning af arbejdskraften og plyndring af naturressourcerne.

1.4. Lovlig kapital, såkaldt kriminel kapital og borgerlig politik er tæt forbundne. Jorden købes på kredit af bankerne, de multinationale selskaber og de rige. Regeringer kvæler i stigende grad menneskerettigheder og demokratiske rettigheder gennem brutal undertrykkelse og teknologisk kontrol. En ny fascisme byder sig til for at redde systemet gennem løgne, racisme, sexismen, xenofobi **(4)** og social demagogi.

1.5. Det er en underdrivelse at sige, at grænserne for bæredygtighed også overskrides på det sociale plan.

1.6. Med deres lystyachter, deres jetfly, deres swimmingpools, deres eksklusive, kæmpestore golfbaner, deres mange SUV'er, deres rumturisme, deres smykker, deres haute couture og deres luksuriøse hjem i alle fire verdenshjørner, ejer den rigeste 1 % lige så meget som 50 % af verdens befolkning. "Nedsivnings-teorien" er en myte. Det er mod de rige, at rigdommen "siver", ikke den modsatte vej. Fattigdommen stiger selv i de "udviklede" lande. Arbejdsløsheden presses nådesløst, den sociale beskyttelse - hvor den findes - afvikles. Den kapitalistiske verdensøkonomi flyder rundt på et hav af gæld, udbytning og uligheder.

1.7. Den uretfærdige fordeling af ressourcer skaber miljøkatastrofer blandt forskellige etniske og racemæssige grupper. I udviklede kapitalistiske samfund, og ofte også i kapitalistiske samfund under udvikling, er det f.eks. fattige og racialiserede **(2)** grupper, der normalt bor i de områder, der er hårdest ramt af forureningen, med en større koncentration af affald, samt risikoområder, der mangler byplanlægning som f.eks. skråninger og bakker. Den miljømæssige racisme er endnu en side af den eksklusion, som kapitalismen påtvinger racialiserede og fattige mennesker.

1.8. Uligheder og diskrimination påvirker især kvinder, som fortsat udfører det meste af det huslige arbejde og omsorgsarbejdet, uanset om det er gratis eller betalt. De modtager kun 35 % af arbejdsindkomsten. I nogle regioner i verden (Kina, Rusland, Centralasien) er deres andel faldende, nogle gange betydeligt. Ud over arbejdet er kvinder under angreb på alle fronter som kvinder - fra sexistisk og seksuel vold til retten til mad, retten til uddannelse, retten til at blive respekteret og retten til kontrol over deres egen krop.

1.9. Mens gamle mennesker fra arbejderklassen (og også nogle fra "middelklassen") bliver kasseret, bliver fremtidige generationers liv generelt lemlæstet på forhånd. De fleste forældre i de arbejdende klasser tror ikke længere på, at deres børn vil få et bedre liv end dem selv. Et stigende antal unge mennesker ser med frygt, raseri, tristhed og sorg på den organiserede ødelæggelse af deres verden, voldtaget, flået op, druknet i beton, opslugt af den egoistiske beregnings kolde vand: den programmerede ødelæggelse af deres fremtid.

1.10. Svøber som hedder hungersnød, fødevarer sikkerhed og fejlernæring, var på retur i slutningen af det 20. århundrede, men nu vokser de igen som et resultat af et katastrofalt sammenfald af ny-liberalisme, militarisme og klimaforandringer: Næsten hver tiende person sulter, næsten hver tredje lider af fødevarer sikkerhed, og mere end tre milliarder har ikke råd til en sund kost. Et hundrede og halvtreds millioner børn under fem år er hæmmet i deres udvikling af sult.

1.11. Håbet om en fredelig verden på kort sigt fordufter. I mere end 30 lande i verden er der, eller har der for nylig været, krige af betydeligt omfang, herunder Sudan, Irak, Yemen, Palæstina, Syrien, Ukraine, Libyen, DR Congo og Myanmar. Klimakrisen i sig selv, vejrfænomenerne og de deraf følgende intense migrationsstrømme giver næring til mange konflikter over hele kloden. Lidelserne, fordrivelserne og dødsfaldene blandt befolkningerne er enorme.

1.12. Mens imperialismen skændes, bliver der stillet spørgsmålstejn ved presserende foranstaltninger til klimaomstilling og en bæredygtig fremtid. Krige er katastrofale med hensyn til tab af menneskeliv, angreb på kvinders kroppe, brug af voldtægt som et terrorinstrument og umenneskeliggørelse af det kollektive liv, men er derudover skadelige for den planet, vi lever på. De ødelægger levesteder, forårsager skovrydning, forgifter jorden, vandet og luften og er store kilder til kulstof-udledninger.

1.13. Den brutale russiske krig mod Ukraine i 2022 og det nye niveau af etnisk udrensning begået i Gazakrigen 2023/24 mod det palæstinensiske folk er store forbrydelser mod menneskeheden. Begge tilfælde bekræfter kapitalismens barbariske natur i dag. Den russiske imperialistiske aggression mod Ukraine i 2022 har skabt geopolitiske spændinger på et globalt plan. Det bekræfter indledningen af en ny æra med inter-imperialistisk konkurrence om globalt hegemoni (**5**) med USA og dets allierede på den ene side og Kina og dets allierede på den anden side. Jord, energi og mineralressourcer er en vigtig del af denne inter-imperialistiske konkurrence.

1.14. Alle kunne have et godt liv på jorden, men kapitalismen er en udbytende, macho, racistisk, krigerisk, autoritær og dødbringende form for rovdrift. Produktivisme er destruktivisme. På to århundreder har den ført menneskeheden ind i en dyb økosocial blindgyde.

1.15. Klimaforandringerne er det farligste aspekt af den økologiske ødelæggelse. Det er en trussel mod menneskeheden uden fortilfælde i historien. Jorden er i fare for at blive en biologisk ødemarke, der er ubeboelig for milliarder af fattige mennesker, som ikke er ansvarlige for denne katastrofe. For at stoppe denne katastrofe skal vi halvere de globale kuldioxid- og metan-udledninger inden 2030 og helt standse dem inden 2050. Så som en prioritet skal vi forbyde fossile brændstoffer, landbrugsindustrien, kødindustrien og hypermobilitet ... det vil sige producere mindre globalt.

1.16. På den ene side konfronterer den kapitalistiske akkumulations vanvid menneskeheden med det presserende behov for en global nedbringelse af det endelige energiforbrug og dermed af den materielle produktion og transport. På den anden side lever tre milliarder mennesker, hovedsageligt i det globale syd¹, under forfærdelige forhold på grund af kapitalismen og imperialismen. Den sociale retfærdighed nødvendiggør, at visse former for produktion vokser for at opfylde deres enorme utilfredsstillende behov: gode sundhedssystemer, anstændige huse, god mad, god uddannelse, offentlig transport, rent vand, social sikkerhed for alle...

1.17. Er der en vej ud af denne modsætning? Ja, det er der. Det er muligt for mennesker at leve godt og samtidig forbruge langt mindre end før, takket være de teknologiske fremskridt inden for medicin, byggeri, energieffektivitet og meget andet. Klimapåvirkningen fra produktion, der har til formål at tilfredsstille menneskelige behov - især når den er demokratisk planlagt og varetages af den offentlige sektor i en kontekst af social lighed - er meget lavere end klimapåvirkningen fra produktion, der har til formål at tilfredsstille de riges behov gennem vækst i BNP og blind markeds konkurrence om profit. Den rigeste 1% udleder næsten dobbelt så meget CO₂ som de fattigste 50%.

De rigeste 10% er ansvarlige for mere end 50% af CO₂-udledningen. De fattige udleder meget mindre end 2-2,3 tons CO₂ pr. person pr. år (den gennemsnitlige mængde, vi skal nå op på i 2030, hvis vi med 50 % sandsynlighed vil nå netto-nuludledning i 2050). At forsyne dem med det, de har brug for, vil have en begrænset økologisk indvirkning. For at stoppe katastrofen er der faktisk brug for et samfund, der giver velfærd og garanterer lighed som aldrig før. Et ønskværdigt perspektiv, men de 1 % rige bør dele deres udledninger med tredive i løbet af nogle få år. Alligevel nægter de at gøre selv den mindste indsats! Tværtimod: De vil have endnu flere privilegier!

1.18. Regeringer har lovet at holde sig under +1,5° C, for at bevare biodiversiteten, at opnå såkaldt "bæredygtig udvikling" og at respektere princippet om "fælles, men differentieret ansvar og kapacitet" i den økologiske krise... mens de producerer stadig flere varer og bruger stadig mere

---

¹ I dette dokument bruger vi udtrykket "det globale syd" til at beskrive afhængige lande, dominerede lande, perifere lande i Asien, Afrika og Latinamerika. Vi bruger alle disse udtryk til at referere til den samme virkelighed. Vi inkluderer ikke lande som Kina, Rusland, oliemonarkierne osv. i det Globale Syd, da de indtager en specifik plads i det kapitalistiske verdensherredømme og ikke kan betragtes som "dominerede".

energi. Det er udelukket, at disse kombinerede løfter vil blive overholdt af kapitalen. Det viser kendsgerningerne:

1.18.1. - Treogtredive år efter verdenstopmødet i Rio (1992) er det globale energimix stadig fuldstændig domineret af fossile brændstoffer (84 % i 2020). Den samlede produktion af fossile brændstoffer er steget med 62 % fra 83 terawatt-timer (TWh) i 1992 til 136 TWh i 2021. Vedvarende energi supplerer det hovedsageligt fossile energisystem og giver kapitalisterne mere kapacitet og nye markeder².

1.18.2. Med den energikrise, der blev udløst efter pandemien og uddybet af den russiske imperialistiske krig mod Ukraine, genoplivede alle kapitalistiske magter kul, olie, naturgas (herunder skifergas) og atomkraft.

1.18.3. USA-imperialismen, som historisk er hovedansvarlig for klimaforandringerne, har enorme midler til at bekæmpe katastrofen, men dens politiske repræsentanter underordner på kriminel vis denne kamp under beskyttelsen af deres verdenshegemoni, når de ikke bare benægter det.

1.18.4. De foranstaltninger, som de store forurenere gennemfører under betegnelsen "dekarbonisering" (**3**), undgår ikke bare at tage fat på klimakrisens omfang, men fremskynder også udvindingen, mest i de dominerede lande, men også i Nord og i havene, på bekostning af befolkningerne og økosystemerne.

1.18.5 Denne såkaldte "dekarbonisering" forværrer imperialistisk tyveri af jord og udbytning af arbejdskraft i Syd, med de lokale borgerskabers medvirken (som eksemplificeret ved forskellige investeringsprojekter baseret på brugen af sol- og vindenergi, især i "frie økonomiske zoner" i fattige lande, for at producere "grøn brint", der skal forsyne industrier i udviklede lande).

1.18.6. "Kulstofmarkeder", "kulstofkompensation", "biodiversitetskompensation" og "markedsmekanismer", der er baseret på en forståelse af naturen som kapital, går ud over de mindst ansvarlige, de fattige, især de oprindelige folk, de racialiserede folk og folk i Syd i almindelighed.

1.19. Abstrakte begreber som "cirkulær økonomi", "modstandskraft", "energiomstilling", "efterligning af naturen (biomimetik)" er teoretisk gyldige, men i praksis bliver de til tomme formler, så snart de bruges i den kapitalistiske produktivismes tjeneste. Hvis samfundet som helhed ikke har en plan for omlægning af produktionen, har tekniske forbedringer (f.eks. for at gøre energiproduktion billigere) ofte en tilbagefalds-effekt³: en reduktion i energiprisen fører generelt til højere energi- og materialeforbrug.

1.20. I lyset af klimakrisen vil den kapitalistiske akkumulationsfetichisme i sidste ende kun efterlade to muligheder: at anvende troldmandens lærlings teknologier (atomkraft, kulstofopsamling og -binding, klimamanipulation (geo-engineering) ... eller at lade "naturen" udrydde et par milliarder fattige mennesker i fattige lande.

1.21. Politisk spiller den grønne kapitalismes impotens og uretfærdighed i hænderne på en fossil, konspiratorisk, kolonialistisk, racistisk, voldelig macho- og LGBT-fobisk neofascisme, som ikke lader sig

---

² Terawatt-time (1 TWh = 1 milliard kWh). Denne energienhed bruges til at måle elproduktionen på et kraftværk (nogle få TWh) eller en national produktion. En kilowatt-time svarer til en konstant effekt på en kilowatt i en time og svarer til 3,6 millioner joule eller 3,6 megajoule.

³ Denne tilbagefalds-effekt er også kendt som "Jevons paradoks".

afskrække af denne anden mulighed. En del af de rige marcherer frem mod en enorm forbrydelse mod menneskeheden og satser kynisk på, at deres rigdom vil beskytte dem, mens de lader de fattige dø.

1.22. Den ny-liberale "grønne" kapitalisme og den klimabenægtende yderste højrefløj er ikke det samme, sidstnævnte er meget værre, men ingen af disse regimer kan forhindre, at den globale opvarmning fortsætter med alvorlige konsekvenser, og den første føder den anden. Selv om ofrene er flest i de fattige lande, vil de rige også lide dramatiske tab. Verdenskapitalismen bevæger sig ikke gradvist mod fred og en bæredygtig udvikling, den bevæger sig baglæns og med store skridt mod krig, økologisk katastrofe, folkemord og neofascistisk barbari.

1.23. For at imødegå denne udfordring er det ikke nok at sætte spørgsmålstejn ved det ny-liberale regime og genvurdere statens rolle. Det ville ikke engang være nok at stoppe akkumulationsdynamikken (et umuligt mål under kapitalismen!). Det globale endelige energiforbrug skal reduceres radikalt, hvilket betyder, at der skal produceres mindre og transporteres mindre globalt.

1.24. For at respektere denne økologisk-klimatiske begrænsning skal selve økonomiens orientering ændres fra top til bund: Videnskab og teknologiske fremskridt skal bruges til at tilfredsstille menneskehedens sociale behov og gendanne det globale økosystem i stedet for at tilfredsstille kapitalisternes jagt på profit. Det er den eneste løsning, der gør det muligt at forene det berettigede behov for velfærd for alle og gendannelse af det globale økosystem. En retfærdig tilstrækkelighed og en retfærdig modvækst - økosocialistisk modvækst - er en ufravigelig betingelse for redning.

1.25. At komme ud af den produktivistiske blindgyde er kun muligt under følgende betingelser:

1.25.1. At opgive "teknosolutionismen"; dvs. ideen om, at løsningen vil komme fra nye teknologier (deres indvirkning på energi og ressourcer er ofte undervurderet eller ikke taget i betragtning). At beslutte at bruge de midler, vi har på en økologisk klog måde. De er tilstrækkelige til at opfylde alles behov.

1.25.2. Drastisk at reducere de riges økologiske fodaftryk for at muliggøre et godt liv for alle.

1.25.3. At sætte en stopper for det frie marked for kapital (aktiemarkeder, private banker, pensionsfonde).

1.25.4 At regulere markeder for varer og tjenesteydelser.

1.25.5 At maksimere de direkte relationer mellem producenter og forbrugere på alle niveauer i samfundet, og maksimere processerne med at evaluere behov og ressourcer ud fra brugsværdier og økologiske og sociale prioriteter.

1.25.6. Demokratisk at beslutte, hvilke behov disse brugsværdier skal opfylde, og hvordan:

1.25.7. At sætte omsorg for mennesker og økosystemer og en skånsom respekt for levende ting og for økologiske grænser i centrum for denne demokratiske overvejelse.

1.25.8. Derfor at afskaffe unyttig produktion og unyttig transport, gentænke og reorganisere al produktiv aktivitet, dens cirkulation og forbrug.

1.26. Disse betingelser er nødvendige, men ikke tilstrækkelige. Sociale og økologiske kriser hænger sammen. Vi må genopbygge et frigørelsesprojekt for de udbyttede og undertrykte. Et klassebaseret projekt, som ud over de basale behov prioriterer at være frem for at have. Et projekt, der i dybden ændrer adfærd, forbrug, forholdet til resten af naturen, opfattelsen af, hvad lykke er, og den vision, mennesker har af verden. Et antiproduktivistisk projekt om at leve bedre ved at tage sig af de levende ting på den eneste beboelige planet i solsystemet.

1.27. Kapitalismen har før kastet menneskeheden ud i en så dystre situation, især på tærsklen til den Første Verdenskrig. Nationalistisk hysteri greb masserne, og socialdemokratiet forrådte sit løfte om at svare på krig med revolution og gav grønt lys til de værste drab i menneskets historie. Ikke desto mindre definerede Lenin

situationen som "objektivt revolutionær": Kun revolution kunne stoppe nedslagtningen, sagde han. Historien gav ham ret: Revolutionen i Rusland og dens tendens til at sprede sig tvang de borgerlige til at sætte en stopper for massakren. Sammenligningen har naturligvis sine begrænsninger. Formidlingen til revolutionær handling er uendeligt meget mere kompleks i dag, men den samme vækkelse af bevidstheden er nødvendig. I lyset af den økologiske krise er en antikapitalistisk revolution objektivt set imidlertid endnu mere nødvendig. Det er denne grundlæggende vurdering, der skal tjene som grundlag for udarbejdelsen af program, strategi og taktik, fordi der ikke er nogen anden måde at undgå katastrofen på.

1.28. Alt afhænger af udfaldet af kampene. Uanset hvor dyb katastrofen er, vil kampene på alle stadier gøre forskellen. I selve kampene afhænger alt af de økosocialistiske aktivisters evne til at organisere sig, så de i praksis kan rette deres orientering efter et historisk nødvendigt valg.

2. Den verden, vi kæmper for

2.1. Vores projekt for et fremtidigt samfund forbinder social og politisk frigørelse med nødvendigheden af at stoppe ødelæggelsen af liv og reparere så meget som muligt af den skade, der allerede er sket.

2.2. Vi ønsker at (forsøge at) forestille os, hvad et godt liv ville være for alle overalt, samtidig med at vi reducerer forbruget af stof og energi og derfor reducerer den materielle produktion. Det handler ikke om at give en færdig model, men om at turde tænke på en anden verden, en verden, der giver os lyst til at kæmpe for at opbygge den ved at bryde med kapitalismen og produktivismen.

"Ja, det er brød, vi kæmper for, men vi kæmper også for roserne."

2.3. Et godt liv for alle kræver, at grundlæggende menneskelige behov - sund mad, sundhed, husly, ren luft og rent vand - er opfyldt.

2.4. Et godt liv er også et valgt liv, tilfredsstillende og kreativt, engageret i rige og ligeværdige menneskelige relationer, omgivet af verdens skønhed og menneskelige præstationer.

2.5. Vores planet har (stadig) nok dyrkbar jord, drikkevand, sol og vind, biodiversitet og ressourcer af alle slags til at opfylde berettigede menneskelige behov, samtidig med at vi giver afkald på klimaskadelige fossile brændstoffer og atomkraft. Men nogle af disse ressourcer er begrænsede og derfor udtømmelige, mens andre, selv om de er udtømmelige, kræver materialer, der er udtømmelige eller endda sjældne, og hvis udvinding er miljøskadelig, for at kunne bruges af mennesker. Da brugen af dem ikke kan være ubegrænset, bruger vi dem under alle omstændigheder forsigtigt og sparsomt på en økologisk klog måde.

2.6. De er afgørende for vores liv og er udelukket fra privat tilegnelse og de betragtes som fælles goder, fordi de skal gavne menneskeheden som helhed i dag og på lang sigt. For at garantere disse fælles goder over tid, udarbejdes der kollektive regler, der definerer brugen, men også grænserne for denne brug, forpligtelserne til at passe på eller reparere.

2.7. Fordi en mangrove ikke plejes på samme måde som en iskappe, et vådområde på samme måde som en sandstrand, en tropisk skov på samme måde som en flod, fordi solenergi ikke følger de samme regler, ikke pålægger de samme materielle begrænsninger som vind- eller vandkraft, kan udarbejdelsen af regler kun være resultatet af en demokratisk proces, der involverer de umiddelbart berørte, arbejdere og indbyggere.

2.8. Vores fælles gode er også alle de tjenester, der gør det muligt for os at reagere, på behovene for uddannelse, sundhed, kultur, adgangen til vand, energi, kommunikation, transport osv. på en ligeværdig måde, og derfor er gratis. Også de forvaltes og organiseres demokratisk af hele samfundet.

2.9. Tjenester der beskæftiger sig med mennesker og den pleje, de har brug for i livets forskellige faser, nedbryder adskillelsen mellem offentligt og privat, samtidig med at de respekterer alles intimitet, og gør en ende på, at kvinder tildeles disse opgaver, ved at socialisere dem, dvs. ved at gøre dem til hele samfundets anliggende. Disse tjenester til social reproduktion er afgørende værktøjer, blandt andet til at bekæmpe patriarkalsk undertrykkelse.

2.10. Alle disse decentraliserede, engagerende, samfundsbaseede "offentlige tjenester" danner grundlaget for en ikke-autoritær social organisering.

2.11. På samfundsniveau giver demokratisk økologisk planlægning folk mulighed for igen at overtage de vigtigste sociale valg i forbindelse med produktionen, at beslutte, som borgere og brugere, hvad der skal produceres, og hvordan det skal produceres, hvilke tjenester der skal leveres, men også hvilke grænser der er acceptable for brugen af materielle ressourcer som vand, energi, transport, jord osv. Disse valg forberedes og oplyses af kollektive overvejelsesprocesser, der bygger på tilegnelse af viden, hvad enten den er videnskabelig eller stammer fra befolkningernes erfaringer, på de undertrykkes selvorganisering (kvindefrigørelsesbevægelser, racialiserede folk, mennesker med handicap osv.) for at skubbe barriererne for udvikling til side og fortsætte den bevidste kamp mod diskrimination og undertrykkelse.

2.12. Dette globale økonomiske og politiske demokrati kommer til udtryk gennem flere decentraliserede kollektiver/komitéer: dem, der gør det muligt at træffe beslutninger på lokalt plan, i byen eller kvarteret om det offentlige livs organisering, og dem, der gør det muligt for arbejdere og producenter at kontrollere ledelsen og organiseringen af deres arbejdsplads, at beslutte, hvordan de skal producere og derfor skal arbejde. Det er kombinationen af disse forskellige niveauer af demokrati, der muliggør samarbejde og ikke konkurrence, en ledelsesform, der er retfærdig ud fra et økologisk og socialt synspunkt, tilfredsstillende ud fra et menneskeligt synspunkt, på arbejdspladsen, i virksomheden, i filialen... men også i kvarteret, i byen, i regionen, i landet og endda på planeten!

2.13. Alle beslutninger om produktion og distribution, om hvordan vi ønsker at leve, er styret af princippet: decentraliser så meget som muligt, koordiner så meget som nødvendigt.

2.14. At tage ansvar for sit eget liv og deltage i sociale kollektiver kræver tid, energi og kollektiv intelligens. Heldigvis tager arbejdet med produktion og social reproduktion kun et par timer om dagen.

2.15. Produktionen er udelukkende helliget tilfredsstillelsen af demokratisk definerede behov. Produktion og distribution er organiseret på en sådan måde, at ressourceforbruget minimeres, og affald, forurening og

udledning af drivhusgasser elimineres, og det sigter permanent mod soberhed og "programmeret bæredygtighed" (i modsætning til kapitalismens programmerede forældelse, hvad enten den er planlagt eller blot skyldes profitkapløbets logik). Ved at producere så tæt som muligt på de behov, der skal opfyldes, kan man reducere transporten og få en bedre forståelse af det arbejde, de materialer og den energi, der kræves.

2.16. Landbruget er således økologisk, i små enheder og lokalt for at sikre fødevarerens suverænitæt og beskyttelse af biodiversiteten. Forarbejdningsværksteder og distributionskanaler sikrer, at størstedelen af fødevarerne produceres i korte kredsløb.

2.17. Energisektoren baseret på vedvarende energikilder er så decentraliseret som muligt for at reducere tab og optimere kilderne. Aktiviteter relateret til social reproduktion (sundhed, uddannelse, pleje af ældre eller plejekrævende personer, børnepasning, etc.) udvikles og forbedres, idet man sørger for ikke at reproducere kønsstereotyper.

2.18. Selvom arbejdet optager mindre tid, indtager det en vigtig plads, fordi det sammen med naturen og ved at passe på den producerer det, der er nødvendigt for livet.

2.19. Selvforvaltningen af produktionsenhederne kombineret med en demokratisk planlægning giver arbejderne mulighed for at kontrollere deres aktivitet, beslutte, hvordan arbejdet skal organiseres, og sætte spørgsmålstejn ved opdelingen mellem manuelt og intellektuelt arbejde. Overvejelserne omfatter også valget af teknologier, alt efter om de giver arbejdskollektivet mulighed for at kontrollere produktionsprocessen eller ej. Ved at lægge vægt på konkret, praktisk og reel viden om arbejdsprocessen, på kollektiv og individuel knowhow og på kreativitet bliver det muligt at designe og producere robuste genstande, der kan skilles ad og repareres, som kan genbruges og om nødvendigt genanvendes, og at reducere forbruget af materialer og energi fra fremstilling til brug.

2.20. På alle områder kombineres overbevisningen om at gøre noget nyttigt med tilfredsheden ved at gøre det godt. Når det gælder kedelige opgaver som at samle skrald, er alle opmærksomme på at reducere belastningen og besværet. Men der er stadig en væsentlig del, som udføres af alle på skift.

2.21. En stor del af den materielle produktion kan af-industrialiseres, fordi mængden er stærkt reduceret (hele eller dele af beklædningen eller fødevarerne), og håndværksmæssige færdigheder, som alle kan uddannes til, bør værdsættes højere.

2.22. Ved at frigøre arbejdet fra fremmedgørelse kan vi ophæve grænsen mellem kunst og liv i en slags "luksuskommunisme". Vi kan beholde eller dele værktøj, møbler, en cykel, tøj ... hele livet, fordi de er genialt designet og smukke.

At være i stedet for at have

"Kun det, som er godt for alle, er værdigt for dig. Kun det er værdigt til at blive produceret, som hverken privilegerer eller fornædler nogen." (A. Gorz).

2.23. Frihed ligger ikke i et ubegrænset forbrug, men i en bevidst valgt og forstået selv begrænsning, defineret i modsætning til forbrugeristisk fremmedgørelse. Kollektive overvejelser gør det muligt at nedbryde kunstige behov, at definere "universaliserbare" (**6**) behov, dvs. behov, der ikke er forbeholdt bestemte mennesker eller bestemte dele af verden, og som skal tilfredsstilles.

2.24. Sand rigdom ligger ikke i den uendelige forøgelse af mængden af varer - at have - men i den øgede fritid - at være. Fritid åbner op for muligheden for udfoldelse i leg, studier, samfundsaktiviteter, kunstnerisk skabelse, mellemmenneskelige relationer og med resten af naturen.

2.25. Så vi åbner op for en masse aktivitet, fordi vi har tid til at tænke over det, og fordi vi kan gøre det med omsorg for mennesker og resten af naturen i centrum.

2.26. De steder, hvor vi bor, alle de steder, hvor vi omgås, tilhører os, så vi kan opbygge andre mellemmenneskelige sociale relationer. Befriet fra jordspekulation og fra bilen kan vi gentænke brugen af det offentlige rum, bygge bro over adskillelsen mellem centrum og periferi, mangfoldiggøre rekreative, møde- og deleområder, gøre byerne mindre kunstige med urbant landbrug og fælles gartnerier, genoprette levesteder for planter og dyr (biotoper) indlejret i den urbane struktur... og derudover gennemføre en langsigtet politik, der sigter mod at genskabe balancen mellem by- og landbefolkningen og overvinde modsætningen mellem by og land for at genskabe beboelige, bæredygtige menneskelige samfund i et omfang, der giver mulighed for et ægte demokrati.

2.27. Vores begær og følelser er ikke længere noget, der kan købes og sælges. Valgmulighederne er meget større for alle. Alle kan udvikle nye måder at have seksuelle relationer på, at leve, arbejde og opdrage børn sammen, at opbygge livsprojekter på en fri og mangfoldig måde, der respekterer hver persons personlige beslutninger og menneskelighed, med den tanke, at der ikke er én mulighed, eller én mulighed, der er bedre end de andre. Familien kan holde op med at være et rum for reproduktion af dominans og holde op med at være den eneste mulige form for kollektivt liv. Vi kan således gentænke forældreskabets form på en mere kollektiv måde, politisere vores personlige beslutninger om moderskab og forældreskab, reflektere over, hvordan vi betragter barndommen og de ældres eller handicappedes rolle, de sociale relationer, vi etablerer med dem, og hvordan vi er i stand til at bryde de dominanslogikker, som vi har tilegnet os og arvet fra tidligere samfund.

2.28. Vi bygger en ny kultur, det modsatte af voldtægtskultur, en kultur, der anerkender alle cis- og transkvinders kroppe og deres ønsker, som anerkender alle som subjekter, der er i stand til at bestemme over deres kroppe, deres liv og deres seksualitet, som gør det synligt, at der er tusind måder at være menneske på og at leve og udtrykke vores køn og seksualitet.

2.29. Seksuel aktivitet, der er frit accepteret og behagelig for alle, der deltager i den, er i sig selv tilstrækkelig retfærdiggørelse.

2.30. Vi skal lære at tænke på den gensidige afhængighed mellem levende væsener og udvikle en opfattelse af forholdet mellem menneskeheden og naturen, som nok i nogle henseender vil ligne de oprindelige folks, men som ikke desto mindre vil være anderledes. En opfattelse, hvor de etiske begreber forsigtighed, respekt og ansvar, såvel som forundring over verdens skønhed, konstant vil virke gensidigt med en videnskabelig forståelse, der både er stadig mere raffineret og stadig mere bevidst om sin ufuldstændighed.

3. Vores overgangsmetode

3.1. Ud fra vores analyse af kapitalismen og specifikt den herskende klasses politik i forhold til de økologiske farer og klimaforandringerne følger det:

3.2. For det første, at der er behov for et overordnet alternativ og en samfundsplan baseret på produktion af brugsværdi frem for bytteværdi. At dreje på den ene eller den anden skrue i systemet uden at ændre

produktionsmåden vil ikke kunne afværge eller bare væsentligt mildne de nuværende kriser og de katastrofer, vi står over for, og som vil komme på grund af det kapitalistiske systems beståen. En af den revolutionære politiks vigtige opgaver er at formidle denne indsigt.

3.3. Forståelsen af behovet for en global revolutionær forandring er en opgave, der ikke i praksis kan løses direkte og uden vanskeligheder. Derfor er det for det andet vigtigt at kombinere præsentationen af det globale perspektiv med at fremsætte umiddelbare krav, som virkelig kan udvikle eller fremme mobiliseringer.

3.4. For det tredje skal det understreges, at folk ikke kan overbevises af argumentation alene. For at få folk til at vende sig væk fra det kapitalistiske system og opmuntre dem til at gøre modstand, er der brug for vellykkede kampe, der giver mod og viser, at delvise sejre er mulige.

3.5. Og for det fjerde kræver vellykkede kampe en bedre organisering. Det er i princippet altid sandt, men i dag - i en tid, hvor fagforeningerne (i mange dele af verden) stort set er forsvundet politisk, og venstrefløjten er opdelt - er det vigtigt at fremme praktisk samarbejde på en ikke-sekterisk måde, især blandt den antikapitalistiske venstrefløj, og samtidig støtte arbejderne i deres selvorganisering.

3.6. På den ene side er tiden knap, hvis vi ikke vil se afgørende vendepunkter (tipping points) blive overskredet, og den globale opvarmning accelerere ukontrolleret. På den anden side er langt de fleste mennesker ikke klar til at tage kampen op for et andet system, dvs. for at vælte kapitalismen. Det skyldes til dels manglende viden om den overordnede situation, men i endnu højere grad manglende perspektiver for, hvordan alternativet kunne eller burde se ud. Dertil kommer, at det sociale og politiske styrkeforhold mellem klasserne ikke ligefrem opfordrer til konfrontation med magthaverne og profitmagerne i den kapitalistiske samfundsorden.

3.7. På den anden side har et reformprogram, der ønsker at reformere kapitalismen eller overvinde den stykke for stykke (desuden styret ovenfra), heller ingen chance for at lykkes. Reformere, der accepterer det kapitalistiske systems regler, er ude af stand til at konfrontere udfordringerne fra den økologiske krise, og gradvise ændringer i økonomien og staten har aldrig ført til et systemskifte. Kapitalismens ejere og profitmagere vil ikke fredeligt se på, at deres rigdomme konfiskeres, og at deres måde at berige sig på fratages sit grundlag stykke for stykke.

3.8. Tiden er knap, og der er behov for hasteforanstaltninger. Nogle modstandere af økosocialisme argumenterer for milde reformer, "fordi vi ikke kan vente på verdensrevolutionen". Økosocialismens tilhængere har ikke tænkt sig at vente! Vores strategi er at begynde NU, med konkrete overgangskrav. Det er begyndelsen på en proces mod global forandring. Dette er ikke separate historiske stadier, men dialektiske øjeblikke i den samme proces. Hver delvis eller lokal sejr er et skridt i denne bevægelse, som styrker selvorganiseringen og opmuntrer til at kæmpe for nye sejre.

3.9. I de kommende klassekampe - de er grundlag for kampen om hegemoni (**5**), der involverer bredere lag af arbejderklassen, ungdommen, kvinderne, de indfødte osv. - må det blive klart, at der i sidste ende ikke er nogen vej uden om et reelt systemskifte og spørgsmålet om magt. Den herskende klasse skal eksproprieres, og dens politiske magt skal væltes.

For et antikapitalistisk overgangsprogram

3.10. Overgangsmetoden blev allerede foreslået af Marx og Engels i den sidste del af Det Kommunistiske Manifest (1848). Men det var Fjerde Internationale, der gav den sin moderne betydning i

Overgangsprogrammet fra 1938. Dets grundlæggende antagelse er behovet for, at de revolutionære hjælper masserne i den daglige kamp med at finde broen mellem de nuværende krav og revolutionens socialistiske program. Denne bro bør omfatte et system af overgangskrav, der tager udgangspunkt i nutidens forhold og nutidens bevidsthed i brede lag af arbejderklassen; målet er at føre de sociale kampe frem mod proletariatets erobring af magten.

3.11. Selvfølgelig forkaster de revolutionære ikke programmet med de traditionelle gamle "minimumskrav": De forsvarer naturligvis arbejdernes demokratiske rettigheder og sociale erobringer. Men de foreslår et system af overgangskrav, som kan forstås korrekt af de udbyttede og undertrykte, men som samtidig er rettet mod selve grundlaget for det borgerlige regime.

3.12. De fleste af de overgangskrav, der blev nævnt i programmet fra 1938, er stadig relevante i dag; blandt andre: glidende lønskala og glidende arbejdstidsskala; arbejderkontrol med fabrikkerne, åbning af virksomhedernes "hemmelige" konti; ekspropriering af private banker; ekspropriering af visse grupper af kapitalister. Det interessante ved sådanne forslag er, at de forener de bredest mulige folkelige masser i kamp omkring konkrete krav, der er i objektiv modstrid med det kapitalistiske systems regler.

3.13. Men vi er nødt til at opdatere vores program med overgangskrav for at tage højde for de nye forhold i det 21. århundrede, og især den nye situation, der er skabt af den økologiske krise og den overhængende fare for katastrofale klimaforandringer. I dag skal disse krav have en socioøkologisk og potentielt en økosocialistisk karakter.

3.14. Målet med de økosocialistiske overgangskrav er strategisk: at kunne mobilisere store dele af arbejderne i byerne og på landet, kvinder, unge, ofre for racisme eller national undertrykkelse, såvel som fagforeninger, sociale bevægelser og venstrefløjsspartier i en kamp, der udfordrer det kapitalistiske system og borgerskabets herredømme. Disse krav, som kombinerer sociale og økologiske interesser, skal betragtes som nødvendige, berettigede og relevante af de udbyttede og undertrykte i henhold til deres givne niveau af social og politisk bevidsthed. I kampen bliver folk bevidste om behovet for at organisere sig, forene sig og kæmpe; de begynder også at forstå, hvem der er fjenden: ikke kun lokale kræfter, men selve systemet. Målet med de øko-sociale overgangskrav er, takket være kampen, at styrke de udbyttedes og undertryktes sociale og politiske bevidsthed, deres antikapitalistiske forståelse og forhåbentlig et økosocialistisk revolutionært perspektiv.

3.15. Nogle af disse krav har en universel karakter: for eksempel gratis offentlig transport. Det er både et økologisk og et socialt krav, og det indeholder kimen til den økosocialistiske fremtid: offentlige tjenester frem for et marked, og gratis ydelser frem for kapitalistisk profit. Men deres strategiske betydning er ikke den samme i de forskellige samfund og økonomier. Økosocialistiske overgangskrav skal tage hensyn til massernes behov og forhåbninger, alt efter deres lokale udtryk, i de forskellige dele af det kapitalistiske verdenssystem.

4. Hovedlinjerne i et økosocialistisk alternativ til kapitalistisk vækst

INTR.4.1. At tilfredsstille reelle sociale behov og samtidig respektere de økologiske begrænsninger er kun muligt ved at bryde med kapitalismens produktivistiske og forbrugeristiske logik, som øger ulighederne, skader de levende og "ødelægger de to eneste kilder til al rigdom - jorden og arbejderne" (Marx). At bryde denne logik indebærer, at man prioriterer at kæmpe for de følgende tyngdepunkter. De udgør en sammenhængende helhed, som skal suppleres og udspecificeres i henhold til de nationale og regionale

særpræg. Naturligvis er der på hvert kontinent og i hvert land særlige foranstaltninger, der skal foreslås i et overgangsperspektiv.

4.1. Mod katastrofer, offentlige forebyggelsesplaner tilpasset sociale behov, under folkelig kontrol

Nogle klimakatastrofens effekter er irreversible (den stigende vandstand i havene) eller vil vare længe (hedebølger, tørke, usædvanlig nedbør, voldsommere tornadoer osv.) De kapitalistiske forsikringsselskaber beskytter ikke de folkelige klasser, eller beskytter dem (i bedste fald) dårligt. Stillet over for disse svøber har de rige kun ordet "tilpasning" på læberne. "Tilpasning" til opvarmning tjener for dem til 1) at aflede opmærksomheden fra de strukturelle årsager, som deres system er ansvarlig for; 2) at fortsætte deres skadelige praksis med fokus på maksimal profit uden at bekymre sig om det lange perspektiv; 3) at tilbyde kapitalisterne nye markeder (infrastruktur, aircondition, transport, CO₂-kompensation osv.). Denne teknokratiske og autoritære kapitalistiske "tilpasning" er i virkeligheden, hvad IPCC kalder "dårlig tilpasning". Den øger ulighederne, diskriminationen og ekspropriationen. Den øger også sårbarheden over for stigende temperaturer med risiko for alvorligt at bringe selve muligheden for tilpasning i fare i fremtiden, især i fattige lande.

Mod den kapitalistiske "fejltilpasning" stiller vi det umiddelbare krav om offentlige forebyggelsesplaner, der er tilpasset de folkelige klassers situation. De er de største ofre for ekstreme meteorologiske fænomener, især i de dominerede lande. Offentlige forebyggelsesplaner skal udformes i henhold til deres behov og deres situation gennem dialog med forskere. De skal omfatte alle sektorer, især landbrug, skovbrug, boliger, vandforsyning, energi, industri, arbejdslovgivning, sundhed og uddannelse. De skal være genstand for en bred demokratisk høring med vetoret for de berørte lokalsamfund og arbejdsstyrker.

4.2. Del rigdommen for at tage vare på mennesker og vores livsbetingelser gratis

4.2.1. Sundhedspleje af høj kvalitet, god uddannelse, god omsorg for små børn, en værdig alderdom og et plejesystem, der respekterer behovet for hjælp, tilgængelige, permanente og komfortable boliger, effektiv offentlig transport, vedvarende energi, sund mad, rent vand, internetadgang og et naturligt miljø i god stand: Det er de reelle behov, som en civilisation, der er sit navn værdig, bør tilfredsstille for alle mennesker, uanset hudfarve, køn, etnicitet og overbevisning. Dette er muligt, samtidig med at den globale belastning af vores miljø mindskes betydeligt. Hvorfor har vi ikke fået det? Fordi økonomien er indrettet på at tilskynde til forbrug skabt som et industrielt biprodukt af kapitalisterne. De forbruger og investerer stadig mere for at opnå profit, tilegner sig alle ressourcer og forvandler alt til varer. Deres egoistiske logik sår ulykke og død.

4.2.2. En 180-graders vending er påkrævet. De naturlige ressourcer og viden udgør et fælles gode, der skal forvaltes klogt og kollektivt. Tilfredsstillelsen af reelle behov og revitaliseringen af økosystemerne skal planlægges demokratisk og støttes af den offentlige sektor, under aktiv kontrol af de folkelige klasser, og ved at udvide den frie adgang så meget som muligt. Dette kollektive projekt skal udnytte den videnskabelige ekspertise til sit formål. Det nødvendige første skridt er at bekæmpe ulighed og undertrykkelse. Social retfærdighed og et godt liv for alle er økologiske krav!

4.3. Udvid de fælles goder og de offentlige tjenester, mod privatisering og markedsgørelse

4.3.1. Dette er et af nøgleaspekterne i en social og økologisk omstilling på mange områder af livet. For eksempel:

4.3.2. - Vand: Den nuværende privatisering, det ødsle forbrug og forureningen af vand - floder, søer og undergrunden - er en social og økologisk katastrofe. Vandknaphed og oversvømmelser på grund af klimaforandringer er store trusler for milliarder af mennesker. Vand er et fælles gode og bør forvaltes og distribueres af offentlige tjenester under forbrugernes kontrol. Landskaber og byer bør gøres gennemtrængelige for vand og i stand til at rumme vand for at undgå massive oversvømmelser.

4.3.3. - Boliger: Alle menneskers grundlæggende ret til en anstændig, permanent og økologisk bæredygtig bolig kan ikke garanteres under kapitalismen. Loven om profit medfører udsættelser, nedrivninger og kriminalisering af dem, der gør modstand. Den medfører også høje energiregninger for de fattige og støttede vedvarende energikilder for de rige. Offentlig kontrol med ejendomsmarkedet, sænkning og fastfrysning af bankernes renter og profitter, en radikal forøgelse af gode, offentlige, sociale og kooperative boliger, en offentlig proces med klimaisolering af huse og et massivt program for bygning af energimæssigt autonome huse er de første skridt i en alternativ politik.

4.3.4. - Sundhed: COVID-19-pandemiens resultater er krystalklare: privatisering og nedskæringer i plejesektoren svækker de folkelige klasser - især børn, kvinder og ældre - og er stærke trusler mod folkesundheden generelt. Denne sektor skal refinansieres massivt og lægges helt i hænderne på kollektivet. Investeringerne skal først og fremmest gå til frontlinjemedicin. Medicinalindustrien skal socialiseres.

4.3.5. - Transport: Individuel transport giver under kapitalismen fortrinsret til privatbiler med alvorlige sundhedsmæssige og økologiske konsekvenser. Alternativet er et stort og effektivt system af gratis offentlig transport, samt en stor udvidelse af fodgænger- og cykelområder. Varer transporteres over store afstande med lastbiler eller containerskibe, med enorme udledninger af udstødningsgas til følge; reduktioner i ødselt forbrug og re-lokalisering af produktionen og transport af varer med tog er umiddelbart nødvendige tiltag. Flytransport bør reduceres betydeligt og afskaffes for afstande, der kan tilbagelægges med tog.

4.4. Tag pengene, hvor de er: kapitalisterne og de rige skal betale

En global omstillingsstrategi der kan leve op til sit navn, skal omfatte udskiftning af fossile brændstoffer med vedvarende energikilder, beskyttelse mod de allerede mærkbare effekter af klimaforandringerne, kompensation for tab og skader, hjælp til omstilling (især garanteret indkomst til de berørte arbejdere) og genopretning af økosystemer. Mellem nu og 2050 kræver dette flere billioner dollars. Hvem skal betale? De ansvarlige for katastrofen: multinationale selskaber, banker, pensionsfonde, imperialistiske stater og de rige i nord og syd.

Det økosocialistiske alternativ kræver et bredt program for skattereformer og radikal reduktion af uligheder for at tage pengene, hvor de er: progressiv beskatning, ophævelse af bankhemmeligheden, matrikelregister over aktiver, beskatning af formuer, en enkelt ekstraordinær skat med en høj sats på ejendomsformue, fjernelse af skattely, afskaffelse af skatteprivilegier for virksomheder og de rige, åbning af virksomhedernes regnskaber, loft over høje indkomster, afskaffelse af offentlig gæld, der er anerkendt som "illegitim" (uden kompensation, undtagen for små investorer), kompensation fra rige lande for omkostningerne ved at give afkald på de dominerede landes udnyttelse af deres fossile ressourcer (Yasuni park-projektet).

4.5. Ingen frigørelse uden antiracistisk kamp

Raceundertrykkelse er en strukturel og strukturerende del af den kapitalistiske produktionsmåde og var et element, der sikrede den primitive ophobning af kapital, som blev muliggjort af koloniseringen og handlen med sorte slaver.

At opbygge en ny verden fri for al undertrykkelse og udbytning kræver, at vi går direkte imod racisme, som en central opgave i den økosocialistiske strategi. Vi må erkende, at racisme former de sociale relationer og har til opgave at uddybe og øge kompleksiteten af mekanismerne for den borgerlige udbytning og ophobning af rigdom. Mangfoldighed, der afviger fra den hvide standard, forvandles til undertrykkelse. Den tvungne deportation af millioner af afrikanere, deres kommercialisering i Amerika og udbytningen af deres arbejdskraft sikrede berigelse for europæere og garanterer selv i dag deres privilegier. Vi er nødt til at bryde med folkedrabslogikken mod ikke-hvide grupper og forsøge at styrke kampen mod massefængsling, især på grund af den neoliberale taktik med den farceagtige krig mod narkotika, der retfærdiggør folkedrabspolitikker mod socialt racialiserede befolkninger.

Kampen mod militariseringen af politiet må være kernen i en antiracistisk kamp, ligesom adgangen til anstændige levevilkår generelt må være det.

Racismen manifesterer sig centralt som en mekanisme til undertrykkelse af dele af arbejderklassen helt op til i dag og former et specifikt design af stillinger og muligheder, der er socialt bestemt for hvide, dvs. det formodede universelle subjekt, og for mennesker, der opfattes som racialiserede.

Det er nødvendigt at udfordre alle de finanspolitiske nedskæringspolitikker, som gør livet endnu mere usikkert for arbejderklassen som helhed og rammer ikke-hvide mennesker hårdere og hårdere. De strukturerer den miljøracisme, som i denne klimakrise fordeler den kapitalistiske produktions dødbringende konsekvenser ujævnt.

4.6. Fri bevægelighed og ophold på Jorden! Ingen er illegale!

Den økologiske katastrofe er en voksende drivkraft for migration. Et årligt gennemsnit på 21,5 millioner mennesker blev tvangsforflyttet på grund af vejrrelaterede begivenheder mellem 2008 og 2016. De fleste af dem er fattige mennesker, der kommer fra fattige lande. Klimamigrationen forventes at stige kraftigt i de kommende årtier:

1,2 milliarder mennesker kan blive fordrevet på verdensplan inden 2050. I modsætning til asylansøgere har "klimaflygtninge" ikke engang nogen status. De bærer intet ansvar for den økologiske katastrofe, men det, der virkelig er ansvarligt, det kapitalistiske system, dømmes dem til at føje sig til de 108,4 millioner mennesker på verdensplan, der i 2020 var tvangsforflyttet som følge af forfølgelse, konflikt, vold og krænkelser af menneskerettighederne. Disse menneskers grundlæggende rettigheder er under konstant angreb: retten til at blive beskyttet mod vold, til at have nok vand og mad, til at bo i et sikkert hus, til at holde sammen på deres familie, til at finde et ordentligt job. Et stigende antal af dem (10 millioner) betragtes endda som statsløse af UNHCR. Alt dette er i modstrid med den mest basale retfærdighed. Det giver næring til fascisterne, som gør migranterne til sydebukke og dehumaniserer dem. Det er en enorm trussel mod de demokratiske og sociale rettigheder for alle. Som internationalister kæmper vi for restriktive politikker mod kapitalen, ikke mod migranterne. Vi er imod opførelsen af mure, indespærring i centre, opførelsen af lejre, udvisninger, deportationer og den racistiske retorik. Ingen er illegale på jorden, alle skal have ret til at bevæge sig og rejse alle steder hen. Grænserne skal være åbne for alle, der flygter fra deres land, uanset om det er af sociale, politiske, økonomiske eller miljømæssige årsager.

4.7. Fjern de unødvendige eller skadelige økonomiske aktiviteter

At stoppe klimakatastrofen og nedgangen i biodiversiteten kræver nødvendigvis en meget hurtig og betydelig reduktion af det endelige energiforbrug på globalt plan. Denne begrænsning er uundgåelig. De første skridt omfatter en drastisk reduktion af de riges købekraft, opgivelse af hurtigt skiftende mode,

reklamer og luksusproduktion/forbrug (krydstogter, yachter og private jetfly eller helikoptere, rumturisme osv.), nedtrapning af masseproduceret kød og mejeriprodukter og afslutning af den accelererede forældelse af produkter, forlængelse af deres levetid og lettere reparation. Luft- og søtransport af varer bør reduceres drastisk ved at flytte produktionen og bør erstattes af togtransport, når det er muligt. Mere strukturelt kan energibegrænsningen kun respekteres ved så hurtigt som muligt at reducere de økonomiske aktiviteter, der er overflødige eller skadelige. De vigtigste produktionsgrene, der skal overvejes, er: våbenproduktion, fossil energi og petrokemikalier, udvindingsindustri, ikke-bæredygtig produktion, træ- og papirmasseindustri, konstruktion af personbiler, fly og skibsbygning.

4.8. Fødevareresuverænitet! Kom væk fra landbrugsindustrien, industrifiskeriet og kødindustrien.

Disse tre sektorer udgør alvorlige trusler mod klimaet, menneskers sundhed og biodiversiteten. At afvikle dem kræver foranstaltninger på produktionsniveau, men også betydelige ændringer på forbrugsniveau (i de udviklede lande og blandt de rige i alle lande) og i forholdet til levende ting. Der er brug for initiativrige politikker for at stoppe skovrydning og erstatte landbrugsindustri, industrielle træplantager og storstilet fiskeri med henholdsvis landbrugs-økologi for småbønder, øko-skovbrug og fiskeri i mindre skala. Disse alternativer bruger mindre energi, beskæftiger mere arbejdskraft og er meget mere respektfulde over for biodiversiteten. Bønder og fiskere skal kompenseres ordentligt af samfundet, ikke kun for deres bidrag til menneskers ernæring, men også for deres økologiske bidrag. De indfødte folks rettigheder til skoven og andre økosystemer skal beskyttes. Det globale kødforbrug skal reduceres drastisk. Kød- og mejeriindustrien skal afvikles, og en kost, der hovedsageligt er baseret på lokal grønsagsproduktion, skal fremmes. På den måde sætter vi en stopper for den elendige behandling af dyr i kødindustrien og det industrielle fiskeri.

Fødevareresuverænitet, i tråd med forslagene fra Via Campesina, er et centralt mål. Det kræver en radikal landbrugsreform: jorden til dem, der arbejder med den, især kvinder. Ekspropriation af store jordejere og kapitalistiske landbrugs-industrier, der producerer varer til verdensmarkedet. Uddeling af jord til bønder og jordløse bønder (familier eller kooperativer) til landbrugs-biologisk produktion. Afskaffelse af de gamle og de nye GMO-afgrøder på friland og afskaffelse af giftige pesticider (begyndende med dem, som de imperialistiske lande forbyder at bruge, men hvis eksport de tillader i de dominerede lande!).

4.9. En folkelig byreform

Mere end halvdelen af verdens befolkning bor nu i stadig større byer. Samtidig bliver landområderne affolket, ødelagt af landbrugs-industri og minedrift og i stigende grad berøvet vigtige tjenesteydelser. De dominerede lande har nogle af de største mega-byer på planeten (Jakarta, Manila, Mexico City, New Delhi, Bombay, Sao Paulo og andre), et voksende antal hjemløse og slumkvarterer, hvor millioner af mennesker (omkring Karachi, Nairobi, Bagdad ...) overlever og arbejder uformelt under uværdige forhold. Det er et af de mest hæslige sår, som den kapitalistiske udvikling og den imperialistiske dominans har efterladt. Ud over volden gør hedeølger det stadig sværere at overleve i slumkvartererne og de fattige kvarterer, især i fugtige klimaer. Det økosocialistiske alternativ kræver, at der iværksættes et omfattende program for socialt boligbyggeri ledsaget af en folkelig byreform, der ændrer organiseringen af storbyerne, og som udformes i samarbejde med hjemløseforeninger. Dette skal på den ene side kombineres med en arbejdsmarkedslovgivning, der beskytter arbejderne, og på den anden side en attraktiv landbrugsreform for at igangsætte en bevægelse for mod-emigration fra landdistrikterne.

4.10. Nationaliser energi- og finanssektoren uden kompensation eller tilbagekøb for at komme af med de fossile brændstoffer og atomkraften så hurtigt som muligt.

De multinationale energiselskaber og de banker, der finansierer dem, ønsker at udnytte hvert eneste ton kul, hver eneste liter olie og hver eneste kubikmeter gas. I starten skjulte og benægtede de CO₂'s indvirkning på klimaforandringerne. For at kunne fortsætte med at udnytte disse ressourcer på trods af alt, og mens stigende priser sikrer dem gigantiske ekstra-profitter, lover de nu alle mulige falske teknikker (greenwashing, udveksling af "rettigheder til forurening", "udledningskompensation", "kulstofopsamling, -lagring og -udnyttelse") og fremmer kerneenergi som "kulstoffattig". Der er ingen tvivl: Disse profithungrende grupper fører planeten fra klimakatastrofe til undergang. Samtidig står de i spidsen for de kapitalistiske angreb på de arbejdende klasser. De skal nationaliseres ved ekspropriation, uden kompensation eller tilbagekøb. For at stoppe den sociale og økologiske ødelæggelse, for at bestemme vores fremtid kollektivt, er intet mere presserende end at oprette offentlige tjenester for energi og kredit, decentraliseret og sammenkoblet, under befolkningens demokratiske kontrol.

4.11. For folkenes frigørelse og selvbestemmelse; mod krig, imperialisme og kolonialisme

Vi forsvarer et internationalistisk program baseret på social retfærdighed, for en økosocialistisk overgang ledet af frigørende og kollektive kræfter, og for fred mellem folkene, der står op mod undertrykkende politikker. Vi er imod NATO og andre militære alliancer, som driver verden mod nye interimperialistiske konflikter, vi kæmper imod øgede militærbudgetter, for afvikling af produktion og lagre af alle nukleare, kemiske og bakteriologiske våben og cybervåben; for afvikling af alle private militære virksomheder. Våben skal ikke være handelsvarer; deres anvendelse skal være under politisk kontrol med henblik på forsvar og beskyttelse mod aggression.

Den eneste vej til fred er gennem sejrige kampe for retten til selvbestemmelse, ophør af besættelse af landområder og etnisk udrensning. Som internationalister er vi solidariske med de undertrykte folk, der kæmper for deres rettigheder, især i Palæstina og i Ukraine.

4.12. Garanter beskæftigelse til alle, sørg for den nødvendige omskoling til økologisk bæredygtige og socialt nyttige aktiviteter.

Arbejdere, der er beskæftiget med unyttige og skadelige aktiviteter med fossile brændstoffer, i landbrugsindustrien, storfiskeriet og kødindustrien, skal ikke betale prisen for den kapitalistiske styring. Der skal indføres en grøn jobgaranti for at sikre deres kollektive omskoling, uden tab af indkomst, til aktiviteter i den offentlige plan, der opfylder reelle behov og genopretter økosystemerne. Denne grønne jobgaranti vil overvinde de berørte arbejderes berettigede frygt. Dermed vil det være slut med kapitalisternes kyniske instrumentaliserings af denne frygt til fordel for deres egne produktivistiske/forbrugeristiske interesser. Den grønne jobgaranti vil tværtimod opmuntre og motivere arbejdere i de udsatte sektorer til at uddanne sig og mobilisere sig til aktivt at tage ansvar for at gennemføre planen i dialog med den offentlighed, der nyder godt af den, ved at investere deres viden, deres færdigheder og deres erfaring i en aktivitet, der er rig på mening, frigørende, virkelig menneskelig, fordi den handler om de kommende generationers liv.

4.13. Arbejd mindre, lev og arbejd bedre, lev et godt liv

En radikal reduktion af det endelige energiforbrug ved at eliminere unyttig og skadelig produktion/forbrug har logisk set den effekt, at tiden til lønnet socialt arbejde reduceres radikalt. Denne reduktion skal være kollektiv. Det kapitalistiske spild er af et sådant omfang, at undertrykkelsen af den utvivlsomt vil åbne en konkret mulighed for en meget betydelig reduktion af den ugentlige arbejdstid (i retning af en halv dags arbejde) og en betydelig sænkning af pensionsalderen. Denne tendens til reduktion vil delvist blive opvejet af den nødvendige reduktion i arbejdstempoet samt af det øgede sociale og økologiske reproduktionsarbejde, der er nødvendigt for at tage sig af mennesker (herunder ved at socialisere en del af det huslige arbejde, der udføres gratis hovedsageligt af kvinder) og økosystemer. Demokratisk planlægning vil være afgørende for, at disse bevægelser over tid kan gå i forskellige retninger. Det økosocialistiske brud med den kapitalistiske vækst indebærer en omdannelse af arbejdet. Kvantitativt vil vi arbejde meget mindre. Kvalitativt vil det skabe betingelserne for at gøre arbejdet til en aktivitet i det gode liv - en bevidst formidling mellem mennesker (derfor også mellem mænd og kvinder), og mellem mennesker og resten af naturen. Denne dybe omdannelse af arbejdet og livet vil mere end kompensere for de ændringer i forbruget, som vil ramme de bedst betalte lag af arbejderklassen, hovedsageligt i de udviklede lande.

4.14. Garanter kvinders ret til deres egen krop

Menneskeheden vil ikke være i stand til bevidst at forvalte sit forhold til resten af naturen uden bevidst at forvalte sit forhold til sig selv, det vil sige sin egen biologiske reproduktion, som går gennem kvindekroppen. Det er ikke tilfældigt, at patriarkalske angreb på kvinders rettigheder intensiveres overalt: Disse angreb er en integreret del af politiske projekter, der søger at etablere stærke magter i de riges og kapitalisternes tjeneste. De udføres oftest på vegne af en reaktionær "pro-life"-ideologi, som i øvrigt benægter menneskeskabte klimaforandringer. Men ved siden af disse reaktionære kræfter findes der også teknokratiske strømninger, som giver "overbefolkningen" skylden for den økologiske krise og dermed forsøger at indføre autoritære politikker for fødselskontrol. Stillet over for disse to typer trusler fastholder vi, at ingen moral, ingen højere grund, selv ikke økologisk, kan påberåbes for at nægte kvinder deres elementære ret til at kontrollere deres egen fertilitet. Nægtelsen af denne ret er sammenfaldende med alle andre dominansmekanismer, herunder "menneskelig dominans" over resten af naturen, til fordel for patriarkatet og dets nuværende kapitalistiske form. Menneskelig frigørelse inkluderer frigørelsen af kvinder. Det indebærer først og fremmest, at kvinder skal have fri adgang til prævention, abort, uddannelse i hvordan man bruger dem, og reproduktiv pleje generelt.

4.15. Viden er et fælles gode. Reform af uddannelses- og forskningssystemerne

Viden er et fælles gode for menneskeheden. Implementeringen af det økosocialistiske nødprogram har et påtrængende behov for afkoloniseret og afkapitaliseret viden, der repræsenteres af talrige og kompetente lærere og forskere inden for alle discipliner. Reform af uddannelsessystemet, udvidelse af offentlige skoler og universiteter, stop for diskrimination på uddannelsesområdet, som især piger er ofre for i visse lande. Anerkendelse og integration af indfødte folks viden og knowhow. Dybtgående reform af forskningen for at gøre en ende på dens underkastelse under kapitalen. Forskning skal primært rettes mod at reparere økosystemer og imødekomme de arbejdende klassers behov, og den skal besluttes i samråd med dem.

4.16. Fingrene væk fra de demokratiske rettigheder! Folkelig kontrol og selvorganisering af kampe

Magtesløs over for den økologiske katastrofe, den selv har skabt, strammer den herskende klasse sit regime, kriminaliserer modstand og udpeger syndebukke. Dens politik baner vejen for nihilistisk, nationalistisk, racistisk og macho neo-fascisme. Over for borgerskabet, der fjerner sin maske, hejser økosocialismen flaget for udvidelsen af rettigheder og friheder: Foreningsfrihed, demonstrationsret, strejkeret; frie valg til parlamentet i et flerpartisystem, forbud mod privat finansiering af politiske partier, legalisering af folkeafstemninger, afskaffelse af ikke-demokratiske institutioner (den autonome centralbank); forbud mod privat ejerskab af de vigtigste kommunikationsmidler, afskaffelse af censur; kamp mod korruption, opløsning af militser i ledernes tjeneste, respekt for oprindelige folks og andre undertrykte folks rettigheder og territorier osv. Økosocialisme er et samfundsalternativ, der kræver det bredeste demokrati. Det forberedes nu gennem demokratisk selvorganisering af de folkelige kampe og kravet på alle niveauer om gennemsigtighed og folkelig kontrol med vetoret.

4.17. Skab en kulturrevolution baseret på omhyggelig respekt for det levende og "kærlighed til Moder Jord".

Et radikalt brud med ideologien om menneskets dominans over naturen er afgørende for udviklingen af både en økologisk og en feministisk (økofeministisk) kultur for "omsorg" for mennesker og miljø. Især forsvaret af biodiversiteten kan ikke udelukkende baseres på fornuft (den menneskelige interesse korrekt forstået): Det kræver lige så meget empati, respekt, forsigtighed og den form for global opfattelse, som de oprindelige folk sammenfatter med udtrykket "kærlighed til Moder Jord". At fastholde denne globale opfattelse eller genvinde den - især gennem kamp, kunstnerisk skabelse, uddannelse og produktions- og forbrugsalternativer - er en stor ideologisk udfordring i den økosocialistiske kamp. Den vestlige modernitet har systematiseret ideen om, at mennesket er et guddommeligt væsen, hvis mission er at dominere naturen og instrumentalisere andre dyr, der er reduceret til maskiner. Denne ikke-materialistiske forestilling, der er tæt forbundet med koloniale og patriarkalske dominanser, er i dag fuldstændig diskvalificeret af videnskabelig viden. Vi er en del af den levende jord, vi er også dyr, og menneskeliv ville være umuligt uden planter, andre dyr og netværket af liv på denne planet.

4.18. Selvforvaltet økosocialistisk planlægning

Den økosocialistiske overgang kræver planlægning. Især omstillingen af energisystemet (udfasning af atomkraft og fossile brændstoffer, energibesparelser og udvikling af vedvarende energikilder) skal planlægges. I modsætning til, hvad der ofte hævdes, er planlægning ikke i modstrid med demokrati og selvforvaltning. Det katastrofale eksempel fra landene med den såkaldte "reelt eksisterende socialisme" viser blot, at selvforvaltning er uforeneligt med autoritær, bureaukratisk planlægning, der påtvinges ovenfra i foragt for alt demokrati. Hvad betyder demokratisk økosocialistisk planlægning? Konkret, at hele samfundet vil være frit til demokratisk at vælge prioriteterne for produktionen og niveauet for de ressourcer, der skal investeres i uddannelse, sundhed eller kultur. Langt fra at være "despotisk" i sig selv er den demokratiske økosocialistiske planlægning udøvelsen af hele samfundets beslutningsfrihed på alle niveauer, fra det lokale til det nationale og globale; en nødvendig øvelse for at frigøre sig fra "økonomiske love" og "jernbure", som er fremmedgørende og tingsliggjorte inden for de kapitalistiske og bureaukratiske strukturer. Demokratisk planlægning forbundet med reduktion af arbejdstiden ville være et betydeligt fremskridt for menneskeheden mod det, Marx kaldte "frihedens rige": stigningen i fritiden er faktisk en betingelse for arbejdernes deltagelse i den demokratiske diskussion og selvforvaltning af økonomien og samfundet.

Økosocialistisk demokratisk planlægning handler om vigtige økonomiske valg og ikke om lokale restauranter, købmandsforretninger, bagerier, små butikker og håndværksvirksomheder. På samme måde er det vigtigt at understrege, at økosocialistisk planlægning ikke er i modstrid med arbejdernes selvforvaltning i deres

produktionsenheder. Selvfølgelig betyder derfor demokratisk kontrol af planen på alle niveauer - lokalt, regionalt, nationalt, kontinentalt og planetarisk, da økologiske problemer som klimaforandringer er globale og kun kan løses på det niveau. Økosocialistisk demokratisk planlægning står i modsætning til det, der ofte beskrives som "central planlægning", fordi beslutninger ikke træffes af et "center", men afgøres demokratisk af de berørte befolkninger i henhold til nærheds-princippet: Ansvar for offentlig handling skal, når det er nødvendigt, overlades til den mindste enhed, der selv er i stand til at løse problemet.

5. Global modvækst i sammenhæng med den ujævne og kombinerede udvikling

5.1. Der vil ikke komme nogen national løsning. Et retfærdigt økosocialistisk alternativ kan begynde i ét land, men dets fulde gennemførelse kræver afskaffelse af kapitalismen på globalt plan. Fra nu af har de udbyttede og undertrykte derfor brug for en konsekvent antikapitalistisk, antiimperialistisk, antiracistisk og internationalistisk strategi, der sigter mod en global løsning. Denne strategi skal give udtryk for de kampe, der udfolder sig i meget forskellige sammenhænge. Det betyder, at hovedlinjerne i et økosocialistisk program, der bryder med den kapitalistiske vækst, har generel relevans, men gælder forskelligt i forskellige lande. Nogle krav er vigtigere i nogle lande end i andre, alt efter hvor de befinder sig i den ujævne og kombinerede udvikling af kapitalismen under imperialistisk styre.

5.2. Efter århundreders slaveri og koloniale udplyndringer er befolkningerne i de såkaldte "udviklingslande" ofre for en ny uhyrlig uretfærdighed. Selvom deres ansvar for udledning af drivhusgasser er lille, næsten nul i de fattigste lande, placerer klimaforandringerne, der er forårsaget af to hundrede års imperialistisk kapitalistisk vækst, dem i forreste linje for de katastrofer, der rammer dem hårdere og hårdere.

5.3. Afrika, Latinamerika, Syd- og Sydøstasien og Stillehavsområdet er hjemsted for langt de fleste af de 3,5 milliarder kvinder, mænd og børn, hvis levevilkår, ja blotte eksistens, allerede er hårdt ramt af konsekvenserne af den globale opvarmning. Det haster, og det haster mere og mere. Jo mere temperaturen stiger, jo mindre kan samfundene beskytte sig mod virkningerne af den globale opvarmning. Tørke, oversvømmelser, tyfoner, dødbringende hvedebølger og skader på økosystemerne truer i stigende grad millioner af menneskers overlevelse, deres evne til at arbejde og deres grundlæggende rettigheder på kort og mellemlang sigt.

5.4. Et flertal på planeten, befolkningerne i de dominerede lande har den grundlæggende ret til at have adgang til værdige levevilkår. Imperialistiske regeringer, internationale institutioner og regeringerne i de perifere lande selv hævder, at kapitalistisk vækst vil gøre det muligt for folk i Syd at "indhente" levestandarden i de udviklede kapitalistiske lande. Alt, hvad der kræves, er "god regeringsførelse" for at "tilpasse" samfundene til det globale markedes behov. Det er en blindgyde, som det fremgår af det faktum, at ulighederne fortsætter med at vokse (mellem lande og mere og mere inden for lande), mens det "kulstofbudget", der er kompatibelt med 1,5°C, hastigt indskrænkes.

5.5. I virkeligheden fastholder den imperialistiske udviklingsmodel de dominerede lande i en nykolonial underordnet position, som leverandører af råmaterialer og billig arbejdskraft, producenter af vegetabiliske og animalske varer til eksport, steder til opbevaring af affald - blandt andet kulstoflagre, som kapitalisterne har tilegnet sig af profithensyn – og de er de største ofre for den økologiske krise. Dertil kommer nu de udviklede landes skandaløse politik, som betaler dominerede lande for at spille rollen som grænsepoliti. De lokale korrupte "eliter" bærer et stort ansvar. I stedet for at fremme en alternativ udvikling, baseret på alternative sociale værdier, er de blevet imperialismens tjenere.

5.6. Påstanden om, at "Syd indhenter Nord", er kun et fabeldyr, et røgslør, der skal skjule den fortsatte kapitalistiske og imperialistiske udbytning, som øger ulighederne. Med stigningen i økologiske katastrofer er denne påstand objektivt set ved at miste enhver troværdighed.

5.7. BRIKS' multipolære (7) verden er ikke et alternativ til imperialismen, som det fremgår af politikken i Rusland og Kina, de to vigtigste ledere af denne geostrategiske alliance. Deres autokratiske ledere er ikke modstandere af den "klassiske" vestlige imperialismes imperialistiske og undertrykkende praksis - de ønsker de samme rettigheder. På samme måde er det, de protesterer imod, ikke kløften mellem rettigheder og realiteterne i de vestlige samfunds praksis, det er selve rettighederne (for arbejdere, kvinder, LGBTQ+ osv.). Putin ønsker at genopbygge et koloniimperium med magt og tvang. Han drager fordel af de enorme reserver af fossile brændstoffer og søger alliancer med oliemonarkier, andre diktaturer og magtfulde interesser i energi- og kriminalitetsindustrien for at forlænge udnyttelsen af fossile brændstoffer så længe som muligt. Det kinesiske kommunistparti hævder at vise landene i Syd, at de kan undslippe dominans og udvikle sig ved at gå ind på de Nye Silkeveje, men dets projekt om globalt kapitalistisk hegemoni er en af de vigtigste drivkræfter bag økologisk ødelæggelse og akkumulation ved ekspropriation.

5.8. Nu er ikke tiden til at "indhente det forsømte", men til at dele planeten. Den store masse af arbejdende mennesker, kvinder, unge og etniske minoriteter i "Nord" og i de dominerede lande er ofre for klimaforandringerne. Ifølge videnskabelige analyser af klimapolitikkerne vil den rigeste 1 % udlede endnu mere CO₂ i 2030, de fattige 50 % vil udlede lidt mere, men stort set forblive under det niveau for individuelle udledninger, der er foreneligt med 1,5° C, de mellemliggende 40% vil bære den største del af reduktionen af udledningen (med den forholdsmæssigt største indsats pålagt lave indkomster i rige lande). Dette er grundlaget for en international kamp for retfærdighed og lighed. Det sparsomme kulstofbudget, der stadig er til rådighed, skal og kan deles i henhold til historisk ansvar og kapacitet, ikke kun mellem lande, men mere og mere mellem de sociale klasser. Mineralske ressourcer og biodiversitetens rigdom skal anvendes omhyggeligt i overensstemmelse med alles reelle behov.

5.9. Kapitalisterne i de imperialistiske lande er absolut hovedansvarlige for den økologiske krise og må betale for konsekvenserne. Regningen skal også betales af lande som "oliemonarkierne", Rusland og Kina, selvom deres historiske ansvar ikke er det samme. De industrialiserede lande i "Nord" - Europa, Nordamerika, Australien, Japan - må gøre den største indsats i form af en hurtig nedtrapning af unyttige og/eller skadelige produktioner. De er også ansvarlige for at give de dominerede lande adgang til alternative teknologier, samt for at finansiere en økologisk omstilling og reel erstatning for tab og skader. Afskaffelsen af patenter skal give befolkningerne i Syd fri adgang til teknologier, der kan opfylde reelle behov uden at bruge endnu mere fossil energi.

5.10. En dollar, der bliver brugt på at opfylde behovene hos den rigeste 1 %, fører til tredive gange mere CO₂-udledning end en dollar, der bliver investeret i at opfylde de sociale behov hos de fattigste 50 % af verdens befolkning. Talrige videnskabelige undersøgelser viser, at tilfredsstillelsen af de folkelige klassers grundlæggende behov både i de dominerede lande og i de såkaldte "udviklede" lande kun vil have et beskedent CO₂-aftryk. En radikal reduktion af CO₂-fodaftrykket for den rigeste 1% - i Nord og i Syd! - og selvforsyning for alle ville stort set kompensere for det.

5.11. For at tilfredsstille deres behov har befolkningerne i de dominerede lande brug for en udviklingsmodel, der står i radikal modsætning til den imperialistiske og produktivistiske model. En model, der prioriterer offentlige tjenester (sundhed, uddannelse, boliger, transport, kloakering, elektricitet, drikkevand) til den brede befolkning, og ikke produktion af varer til verdensmarkedet. En anti-kapitalistisk og anti-imperialistisk model, som eksproprierer monopolerne i finans-, mine-, energi- og landbrugssektoren og socialiserer dem under demokratisk kontrol.

5.12. I de fattigere lande vil nødvendigheden af at opfylde befolkningens behov kræve øget materiel produktion og energiforbrug over en periode. Inden for rammerne af den alternative udviklingsmodel og andre internationale udvekslinger vil disse landes bidrag til global økosocialistisk modvækst og respekt for økologiske balancer bestå af:

- At pålægge de imperialistiske lande at yde en retfærdig erstatning;
- At annullere den snyltende elites iøjnefaldende forbrug;
- At bekæmpe miljøødelæggende mega-projekter inspireret af ny-liberale kapitalistiske politikker, såsom gigantiske rørledninger, faraoniske mineprojekter, nye lufthavne, offshore olieboringer, store hydroelektriske dæmninger og enorme turistinfrastrukturer, der inddrager natur- og kulturarv til fordel for de rige;
- En økologisk landbrugsreform som erstatning for industrialiseret agro-business.
- At afvise ødelæggelsen af naturområder (biomer), der er forårsaget af kvægavlere, palmeolieproducenter, landbrugsindustrien generelt og mineindustrien, "skovkompensation" (REDD- og REDD+-projekter) samt "fiskeriaftaler", der tilbyder fiskeressourcer til multinationale selskabers industrielle fiskeri osv.

De folkelige klasser kan gennem deres kampe i de dominerede lande på afgørende vis bidrage til at engagere de udbyttede i hele verden ad denne vej, som er den eneste, der er forenelig med både menneskerettigheder og jordiske grænser.

6. Mod strømmen, få kampene til at vokse sammen for at bryde med den kapitalistiske produktivisme. Grib regeringsmagten, indled det økosocialistiske brud baseret på selvaktivitet, selvorganisering, kontrol fra neden, det bredeste demokrati.

6.1. Økonomien, staten, borgerskabets politik og dets internationale relationer er dybt påvirket af den øko-sociale blindgyde, som kapitalistisk akkumulation og imperialistisk udplyndring har kastet menneskeheden ud i. Over hele verden er de udbyttede og undertrykte grebet af dyb angst.

6.2. Modstandsbevægelser udvikler sig mod strømmen. Selv i ekstremt vanskelige sammenhænge kæmper folk for deres sociale, demokratiske, antiimperialistiske, økologiske, feministiske, LGBTQI, antiracistiske, de oprindelige folks og bønders rettigheder. Der er vundet nogle bemærkelsesværdige sejre: de indiske bønders sejr over Modi-regeringen, "Zadisternes" sejr i Frankrig over lufthavnen i Notre-Dame-des-Landes, kvindernes sejr i kampen for abort i Argentina, Sioux-folkets sejr i USA over XXL-rørledningen ... Men fjenden er i offensiven, og mange kampe bliver slået ned.

Vores opgave, som aktivister i Fjerde Internationale, er at hjælpe med at organisere og udvide kampene ved at føre vores økosocialistiske og internationalistiske perspektiv ud i livet.

6.3. Produktivismen hos venstrefløjens dominerende kræfter, partier og fagforeninger, er en alvorlig hindring på vejen mod et økosocialistisk svar, der svarer til den objektive situation. De fleste af lederne har opgivet ethvert antikapitalistisk perspektiv. Socialdemokratiet og alle andre varianter af reformisme er blevet socialliberale, og deres eneste ambition er at foretage nogle sociale korrektioner af markedet inden for den ny-liberale ramme. De fleste ledere af de store fagforeninger begrænser sig til at følge de ny-liberale politikker med den illusion, at kapitalistisk vækst vil forbedre beskæftigelsen, lønningerne og den sociale

beskyttelse. I stedet for at organisere en bevidsthed om det økosociale dødvande, uddyber disse politikker for klassesamarbejde det og skjuler dets alvor.

6.4. Heldigvis er nogle politiske kræfter og fagforeningsstrømninger - især i Europa, USA og Latinamerika - begyndt at tage afstand fra produktivisme og neoliberalisme. I fagforeningerne har aktivister, der er bevidste om den økologiske udfordring, udviklet konceptet om en "retfærdig omstilling". Socialdemokratiet og ITUC's fagforeningsledere har kapret det i retning af at støtte produktivisme og virksomhedernes konkurrenceevne. Den dominerende klasse er ekspert i manipulation. Det er sådan, "retfærdig omstilling" er blevet kombineret med "bæredygtig udvikling" i politikken hos de regeringer, der tramper på retfærdigheden og organiserer ikke-bæredygtighed.

6.5. I de "udviklede" kapitalistiske lande er de traditionelle kræfters rækker blevet styrket af de grønne partier. Det tog fire årtier for det store flertal af disse partier at slutte sig til laget af kapitalismens politiske ledere. Deres pragmatisme, der baserer sig på forbrugernes individuelle ansvar, er blevet udbredt i samfundet af talrige miljøorganisationer. Det har gjort det muligt for socialdemokratiet og de traditionelle arbejderledere at skjule deres klassesamarbejde i forsvaret for det "mindste sociale onde" over for miljøskatter og andre såkaldte "realistiske" løsninger på "hverken venstre- eller højreorienteret" økologi.

6.6. I andre dele af verden er økosocialismen, selvom den stadig er i mindretal, begyndt at få indflydelse på sociale bevægelser og den radikale venstrefløj. Nogle vigtige lokale erfaringer - bl.a. i Mindanao, Rojava og Chiapas – er beslægtet med det økosocialistiske perspektiv. Men kapitalistisk vækst fremstår stadig fejlagtigt for de fleste som den eneste måde at forbedre de sociale forhold på.

6.7. I betragtning af krisens dybde og kaos er der en reel risiko for at se en voksende tendens i sektorer af arbejderklassen til at ofre økologiske mål på alteret for udvikling, jobskabelse og øget indkomst. Denne tendens vil kun fremskynde den katastrofe, som de samme klasser allerede er de første ofre for, og vil forværre fagforeningernes tab af eksistensberettigelse. Det vil også skabe grobund for ny-fascistiske forsøg på at grønvasker racistiske, kolonialistiske og folkemorderiske projekter. Migranterne, der flygter fra deres ødelagte lande, er de vigtigste mål for disse hadkampagner.

6.8. Det socialistiske projekt er dybt miskrediteret af erfaringerne fra stalinismen og socialdemokratiet. Det er ved hjælp af kampene, at vi skal genopfinde et alternativ, ikke ved hjælp af dogmerne.

6.9. Hvem er i dag i forreste linje af den virkelige bevægelse? Oprindelige folk, unge, bønder, racialiserede mennesker, som betaler en høj pris for den sociale og økologiske ødelæggelse. I disse fire grupper spiller kvinder en afgørende rolle i forbindelse med deres specifikke, økofeministiske krav, som de kæmper for og organiserer sig selvstændigt for.

6.10. Den internationale bondealliance Via Campesina viser, at det er muligt at kombinere forsvaret for fattige bønders og de oprindelige folks rettigheder, kampen mod udvindinger og landbrugsindustri, kampen for fødevarerensuveræniteten og bevarelsen af økosystemer med feminisme.

6.11. Langt størstedelen af lønarbejderne er fraværende eller holder sig tilbage fra de antiproduktivistiske kampe. Nogle drager så den slutning, at klassekampen er forældet eller skal føres af en "økologisk klasse", som kun eksisterer i deres fantasi. Men at stoppe katastrofen er kun muligt ved at revolutionere den sociale eksistens' produktionsmåde. Hvordan skulle denne revolution i den sociale eksistens' produktionsmåde være mulig uden producenternes aktive og bevidste deltagelse? Desuden er de flertallet ....

6.12. Andre udleder tværtimod, at det er nødvendigt at vente på det øjeblik, hvor massen af arbejdere, der kæmper for deres umiddelbare socioøkonomiske krav, vil have nået et bevidsthedsniveau, der gør det muligt for dem at deltage i den økologiske kamp på en "klasselinje". Men hvordan skulle bevidsthedsniveauet hos hovedparten af ansatte kunne integrere de økologiske spørgsmål i tide, hvis der ikke kommer en større social kamp, som ryster den produktivistiske ramme, inden for hvilken hovedparten af ansatte, som i stigende grad er i defensiven, spontant rejser deres umiddelbare socioøkonomiske krav? At bevæge sig ud over de produktivistiske rammer kræver en logik med offentligt initiativ og planlægning af de nødvendige omstillinger med garanteret beskæftigelse og indkomst.

6.13. Klassekampen er ikke en kold abstraktion. "Den virkelige bevægelse, der afskaffer tingenes nuværende tilstand" (Marx) definerer den og udpeger dens aktører. Kvinders, LGBTQI-folks, undertrykte folks, racialiserede folks, migranternes, bønders og oprindelige folks kamp for deres rettigheder står ikke ved siden af arbejderne kamp mod arbejdsgivernes udnyttelse af arbejdskraften. De er en del af den levende klassekamp.

6.14. De er en del af det, fordi kapitalismen har brug for den patriarkalske undertrykkelse af kvinder for at maksimere merværdien og sikre social reproduktion til en lavere pris; har brug for diskriminationen af LGBTQI-personer for at håndhæve patriarkatet; har brug for strukturel racisme for at retfærdiggøre centrets udplyndring af periferien; har brug for umenneskelige "asylpolitikker" for at regulere den industrielle reservehær; har brug for at underkaste bønderne diktaterne fra den junkfood-producerende landbrugsindustri for at presse prisen på arbejdskraft ned; og har brug for at eliminere det respektfulde forhold, som menneskelige samfund stadig opretholder i sig selv og med naturen, for at erstatte det med sin individualistiske ideologi om dominans, som forvandler kollektivet til en automat og de levende til døde ting.

6.15. Alle disse kampe og arbejderne kampe mod kapitalistisk udbytning er en del af den samme kamp for menneskelig frigørelse, og denne frigørelse er kun virkelig mulig og værdig for menneskeheden i bevidstheden om, at vores art tilhører naturen, samtidig med at den på grund af sin specifikke intelligens har det uundgåelige og vitale ansvar for at tage sig omhyggeligt af den. Det er for os den strategiske betydning af, at kapitalismens destruktive kraft har ført planeten ind i en ny geologisk æra.

6.16. Denne analyse er grundlaget for vores strategi for sammenfald af sociale og økologiske kampe.

6.17. Dette sammenfald i kampene bør ikke begrænse sig til en søgen efter den største fællesnævner for krav mellem sociale bevægelser eller mellem de sociale bevægelseres apparater. Denne opfattelse kan indebære, at man ser bort fra visse gruppers krav - til skade for de svageste blandt dem - det vil sige... det modsatte af sammenfald.

6.18. Sammenfaldet mellem de sociale og økologiske kampe omfatter alle sociale aktørers kampe, fra de mest erfarne til de mest tøvende. Det er en proces med et dynamisk udtryk, som hæver bevidsthedsniveauet gennem handling og debat i gensidig respekt. Målet er ikke at fastlægge en fast platform, men at skabe en

kampen blandt de udbyttede og undertrykte omkring konkrete krav, der åbner for en dynamik, der sigter mod erobring af den politiske magt og omstyrtelse af kapitalismen i hele verden.

6.19. I praksis betyder det økosociale sammenfald mellem kampene i dag først og fremmest, at de sektorer, der er mest opmærksomme på de økologiske trusler, henvender sig til de sektorer, der er mest opmærksomme på de sociale trusler, og omvendt, for sammen at overvinde den falske kapitalistiske modsætning mellem det sociale og det økologiske.

6.20. I denne tilgang spiller forsvaret af en økofagbevægelse, der både kæmper klassekamp og er antiproduktivistisk, en væsentlig rolle, baseret på arbejdernes konkrete bekymringer for bevarelsen af deres sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, og på den rolle som dem, der advarer om skader på økosystemerne og farerne ved produktionen, er bedst placeret til at kunne spille.

6.21. Som økosocialistiske aktivister opfordrer vi til modstand på arbejdspladsen gennem strejker og alle initiativer, der fremmer arbejdernes organisering og kontrol. Vi arbejder for at styrke mobiliseringer ved at kombinere udvidelsen af strejker, tilslutningen til massedemonstrationer, ved at fremme alle former for selvorganisering og selvbeskyttelse af kampen mod undertrykkelse, såvel som dens popularisering for at imødegå løgnene fra de dominerende medier og regeringsapparatet.

6.22. Vi er også inspireret af former for civil ulydighed, fra blokering af hjemmesider til boykot af huslejebetalinger, som også har vist sig at være effektive.

6.23. Erfaringer fra kampe er med til at give næring til den strategiske debat.

6.24. Anti-produktivistiske kampe er forskellige, men generelt er deres udgangspunkt meget konkret, ofte lokalt, i modstand mod en ny transportinfrastruktur (motorvej, lufthavn osv.), kommerciel eller logistisk infrastruktur, infrastruktur til udledninger (miner, rørledninger, megadæmnninger osv.), tilegnelse af jord eller vand, ødelæggelse af en skov eller en flod osv. Det er først og fremmest truslen mod det daglige liv, mod levebrød og sundhed, der mobiliserer folk, ikke generaliserende politikker. Ved at konfrontere politiske beslutningstagere, kapitalistiske grupper og de institutioner, der beskytter dem, ved at skabe alliancer mellem aktører med forskellige historier og engagementer, bliver kampen mere og mere global og politisk.

6.25. Disse kombinationer af kampe forankret i et specifikt område med et præcist mål og en generel kamp findes i hele verden og udgør en ny politisk virkelighed kaldet "Blockadia".

6.26. I Frankrig vandt landmænd, unge radikale aktivister og lokale beboere støtte mod lufthavnsprojektet i Notre-Dame-des-Landes fra befolkningen og fagforeningsfolk, inklusive dem fra koncessionshaveren, og det førte til sejr.

Inspireret af denne sejrrige strategi var Soulèvement de la Terre-bevægelsen i stand til, gennem organisering af kampen mod megabassiner (enorme vandreservoirer til kunstvanding af industriafgrøder), at rejse spørgsmålet om vand som et fælles gode, der skal bevares mod landbrugsindustriens monopolisering af det.

6.27. I USA har Sioux-indianerne etableret en lejr ved Standing Rock i protest mod Dakota Access Pipeline (DAPL), som truer med at forurene Missouri og Mississippi og krydser Sioux-indianernes hellige land, sammen med tusindvis af mennesker, unge, miljøforkæmpere ... Lejren modstod voldsom undertrykkelse og fremtvang en undersøgelse af DAPL's farer for miljøet. Den juridiske og politiske kamp fortsætter.

6.28. Dannelsen af en økosocialistisk klassebevidsthed indebærer et sammenfald i de kampe, hvor (unge) forskere kan bidrage ved at bruge og dele deres viden (om agronomi, klima, naturvidenskab...).

6.29. Strejkekomiteer, sundhedscentre, virksomhedsovertagelser, jordbesættelser, selvforvaltede boligområder, reparationsværksteder, kantiner, frøbiblioteker osv. gør det muligt at eksperimentere med en social organisering, der er fri af kapitalismen. De giver dem, der er frataget politisk og økonomisk magt, mulighed for at opleve deres kollektive magt og intelligens. De modsiger illusionerne om en mulig omgåelse eller tilpasning af systemet, og før eller siden støder de sammen med staten og det kapitalistiske marked og viser, at det er umuligt at undvære politisk magt og den nødvendige omvæltning af systemet. Men ved at etablere, selv midlertidigt, en anden legitimitet, som er folkelig, demokratisk og baseret på solidaritet, gør de konkrete alternativer det muligt for de dominerede at blive bevidste om deres egne styrker og arbejde hen imod opbygningen af et nyt hegemoni.

6.30. Mere globalt er opbygningen af selvorganiserede organer for folkelig magt kernen i vores strategi.

6.31. Den systemiske krise i "senkapitalismen", der domineres af den transnationale finansverden, skaber både afsky over for fænomenerne i det borgerlige regimes forfald og en følelse af hjælpeløshed over for den dybe forværring, både kvantitativt og kvalitativt, af magtbalancen mellem klasserne. I denne sammenhæng får spørgsmålet om regeringsmagten en øget betydning. At gribe den politiske magt er en forudsætning for at gennemføre en plan, der indleder en opbrudspolitik, men de seneste år har vist de dødbringende illusioner i politiske projekter, der udnytter folkelige forhåbninger, kanaliserer mobiliseringer, endda kvæler dem i realpolitikens navn, og dermed styrker det yderste højre.

6.32. Der er ingen genvej. En økosocialistisk strategi for brud involverer kampen for dannelsen af en regering på basis af en overgangsplan og systematisk fremme af selvaktivitet, kontrol og direkte indgriben fra de udbyttede og undertrykte på alle niveauer, fordi ingen konsekvent foranstaltning mod udbytning, undertrykkelse og ødelæggelse af økosystemer vil blive indført uden en magtbalance baseret på denne selvorganisering. Derfor er selvfrigørelse ikke kun vores mål, men også en strategi til at omstyrte den etablerede orden. Der skal opbygges nye institutioner til at diskutere, træffe demokratiske beslutninger, organisere produktionen og hele samfundet ... Disse nye kræfter bliver nødt til at konfrontere det kapitalistiske statsapparat, som skal knuses. Omstyrtelsen af den sociale orden, ekspropriationen af kapitalisterne, vil uundgåeligt blive mødt med en voldelig, væbnet reaktion fra de herskende klasser. Over for denne vold vil de udbyttede og undertrykte ikke have andet valg end at forsvare sig. Det vil være et spørgsmål om demokratisk selvorganisering af berettiget vold, mens man afviser mandhaftighed (virilisme) og substitutism (**8**).

6.33. At reflektere og handle, at opbygge kampe og kampredskaber, at sammenligne erfaringerne og lære af dem: den internationale gennemførelse af denne enorme opgave kræver et politisk redskab, en ny Internationale for de udbyttede og undertrykte. Gennem dette manifest udtrykker Fjerde Internationale sin vilje til at hjælpe med at møde denne udfordring.

Forklaring af ord og begreber

(1) autoritarisme:

Ordet "autoritet" betyder "myndighed". Begrebet "autoritarisme" betegner en styreform, der har en stærk centralmagt og begrænsede politiske friheder.

(2) racialiserede:

Racialisering er en betegnelse af mennesker, som angives at tilhøre en bestemt race. Det er et begreb, der tager udgangspunkt i det "hvide" menneske som normen, i modsætning til mennesker med andre kulturelle eller fysiske træk som f.eks. en anden hudfarve. Racialisering er en del af grundlaget for racisme.

(3) "dekarbonisering":

"Karbon" betyder kulstof, og i forbindelse med klimaændringer betyder dekarbonisering at reducere eller fjerne udledninger af drivhusgasser som CO₂.

(4) xenofobi

"Xenofobi" betyder "fremmedfrygt", og begrebet betegner frygt og fjendtlighed overfor fremmede og alt, der er fremmed.

(5) hegemoni:

"Hegemoni" betyder "ledelse" eller "dominans", og i politisk teori betyder det "overherredømme".

(6) "universaliserbare"

"Universel" betyder "altomfattende" eller "omfattende alle". Ordet "universaliserbar" betyder, at noget kan gøres universelt.

(7) "multipolære":

Ordet "multipolære" betyder "flere poler". I politisk teori betegner det et system, der består af flere stormagter, der dominerer hver sin del af verden.

(8) "substitutisme":

Ordet "substitution" betyder "erstatning", og begrebet "substitutisme" betyder i socialistisk teori, at partiet sætter sig selv i stedet for arbejderklassen.

(Der er brugt illustrationer af bl.a. Houmam Al Sayed, Diego Rivera, Käthe Kollwitz, Georg Grosz, Dea Trier Mørch og Røde mor, Robert Storm Petersen, Fridenreich Hundertwasser, Duane Hanson, Georges Wolinski, Wiley Miller, Max Beckmann, Christopher R. W. Nevinson, Hans Scherfig, Svend Vestergaard og Benedicte Toftegård)